

İlham

Yeni əsrin yeni liderindən dünyaya sülh çağırışı

Qoşulmama Hərəkatına sədrliyin Prezident İlham Əliyevə həvalə olunması Azərbaycanın global miqyasda artan nüfuzunun göstəricisidir

Ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycanın siyasi dövlətçilik tarixinə daha bir şanlı səhifə yazıldı. Cənubi Qafqazın lideri Azərbaycan BMT Baş Assambleyasından sonra dünya dövlətlərinin təmsil olunduğu ən böyük siyasi təsəvvü - 120 əsas, 17 müşahidəçi dövlət və 10 müşahidəçi beynəlxalq təşkilatı birləşdirən Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə Görüşünə yüksək səviyyədə evsahibliyi ilə sədrliyi qəbul etdi.

Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Görüşünün Azərbaycanı keçirilməsi müstəqillik tarixində ən böyük siyasi tədbir idi. Zirvə görüşündə 160 nümayəndə heyət dövlət və hökumət başçısı, parlamentin sədri, xarici işlər naziri və digər yüksək səviyyələrdə təmsil olunurdu. Həmçinin BMT Baş katibinin müavini, BMT Baş Assambleyasının prezidenti toplantıda iştirak etmək üçün Azərbaycanı səfər etdi. Hərəkatın Zirvə toplantısı dünya dövlətləri ilə Azərbaycanın iktisadi əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan Prezidenti dünya dövlətlərinin liderləri, beynəlxalq təşkilatların rəhbər şəxsləri ilə 20-dən artıq görüş keçirdi.

2011-ci ildə 155 dövlətin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməyimiz böyük diplomatik uğur idisə, Qo-

şulmama Hərəkatına sədrliyin ölkəmizə həvalə olunması global miqyasda artan nüfuzun göstəricisidir desək, yanılmırıq.

Ümumiyyətlə, Bakı Zirvə Görüşü dünya miqyaslı tədbir olaraq 2 gün ərzində beynəlxalq münasibətlər sistemində ən önəmli hadisə kimi yaddaşlara yazıldı. Bu sammitdə beynəlxalq siyasi, iqtisadi, sosial gündəliyə aid olan vacib məsələlər müzakirə edildi və ölkəmiz növbəti dəfə dünyanın aparıcı KİV-inin diqqət mərkəzində oldu.

Bu, əlbəttə ki, Prezident İlham Əliyevin son 16 ildə nümayiş etdirdiyi prinsipial, çevik və qətiyyətli siyasətin təntənəsidir, uğurlu xarici diplomatiyanın bəhrəsidir.

Əgər üçüncü minilliyin başlanğıcında Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkəmizi müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən qurtararaq yeni inkişaf mərhələsinə çıxardısa, cənab İlham Əliyev müasir Azərbaycanı dünyada söz sahibinə, etibarlı tərəfdaşa və modern dövlətə çevirdi. Dövrün çağırışlarının tələblərini nəzərə alan, yürütdüyü uğurlu daxili siyasətlə xalqı öz ətrafında sıx birləşdirən, humanist siyasəti ilə bağlılaşmağı bacaran, bütün beynəlxalq toplantılarda dünyaya sülh mesajı verən və ən islahatçı Prezident kimi tanınan cənab İlham Əliyevə daha bir mühüm vəzifə - bərişdirici sülh missiyası həvalə olundu.

Ardı 7-ci səh.

Azərbaycanda regionların inkişafına xüsusi önəm verilir

Prezident İlham Əliyevin Qəbələ və Ağdaş rayonlarına səfəri

Qəbələdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Qəbələ rayonuna səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Qəbələ şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev Prezident İlham Əliyevə son illər rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, rayonun sosial-iqtisadi göstəriciləri keyfi yaxşılaşıb, çoxlu sosial infrastruktur obyektləri tikilib, istehsal müəssisələri yaradılıb.

Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

Gülçülük bazarında ölkəmizin təmsil olunması "Made in Azerbaijan" brendini daha da məşhurlaşdıracaq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Qəbələ rayonunun Vəndam qəsəbəsində dekorativ gülçülük istixanası ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısına istixanada görülən işlərlə bağlı məlumat verildi.

"AzRose" MMC-nin direktoru Nicat Mirzəyev bildirdi ki, ölkəmizdə ənənəvi və ixrac potensialı yüksək sahələrdən biri də gülçülükdür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin regionların mövcud iqtisadi potensialından daha səmərəli istifadə olunması, ənənəvi sahələrin inkişafı ilə bağlı verdiyi tapşırıq və gös-

tərişlərə uyğun olaraq, gülçülüğün inkişaf etdirilməsi istiqamətində də zəruri işlər görülür. Bu sahənin Azərbaycanı ənənəvi xarakter daşıdığına, hətə sovet dövründə bu sahədə ciddi işlərin həyata keçirildiyini nəzərə alsaq, gülçülüğün ölkəmizdə yenidən inkişaf etdirilməsi ilə bağlı görülən işlər təqdirəlayiqdir. Çünki bu sahədə əldə olunan məhsullara dünya bazarında böyük tələbat var. Statistik göstəricilərə görə, dünya üzrə ildə təxminən 3 ton qızılqul yağdı istehsal olunur. Bu bazarda Azərbaycanın da təmsil olunması ölkəmizə yeni valyuta axınına təmin edəcək, digər tərəfdən də "Made in Azerbaijan" brendinin dünyada daha da məşhurlaşmasına səbəb olacaq.

Ardı 2-ci səh.

Əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi gündəmdə qalır

Aparılan iqtisadi islahatların əsas məqsədi ölkənin hərtərəfli inkişafına nail olmaqdır. Bu yolla əhalinin sosial problemlərini daha rahat həll etmək mümkündür. Məhz iqtisadi cəhətdən güclü, böyük maliyyə imkanlarına malik dövlətlər əhalinin sosial rifahının yaxşılaşmasını təmin edə bilər. İlin əvvəlindən Azərbaycanda həyata keçirilən iki mühüm sosial paketin icrası da iqtisadi inkişaf sayəsində mümkün olub.

Cari ilin 9 ayının sosial-iqtisadi göstəriciləri yüksəkdir. Belə ki, həmin dövrdə qeyri-neft sektorunda iqtisadi artım 3 faizdən çox olub. Qeyri-neft sektorunda isə bu rəqəm 15 faizdən yüksəkdir. Həmin sahənin qısa bir zamanda yüksək tempə inkişaf etməsi dünya miqyasında rekord göstərici hesab olunur.

Aqrar sektorda aparılan islahatlar, fermerlərə göstərilən mütəmadi dövlət dəstəyi sayəsində məhsul istehsalında yüksək artım müşahidə edilir. Hazırda kənd təsərrüfatında iqtisadi artım tempi 7 faizdən çoxdur.

Ardı 9-cu səh.

Azərbaycanın növbəti beynəlxalq uğuru

Ölkəmizin İƏT-in İnkişaf Dəstək Komitəsinə tamhüquqlu üzv qəbulu inklüziv cəmiyyətin formalaşması sahəsində mühüm addımdır

Prezident İlham Əliyev bir neçə gün öncə Bakıda Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin dövlət və hökumət başçıları arasında sammitdə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi yanında Beynəlxalq İnkişaf Dəstək Agentliyinin (AİDA) hərəkat üzvlərinin qarşılaşdığı humanitar problemlərin həllində rolunu xüsusi qeyd edib. Sözügedən agentliyin fəallığı nəticəsində 2019-cu il oktyabrın 15-də Parisdə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (İƏT) toplantısında Azərbaycan Respublikasının bu nüfuzlu qurumun İnkişaf Dəstək Komitəsinə tamhüquqlu üzv kimi qəbuluna qərar verilib.

Azərbaycan Respublikası iqtisadi, sosial və humanitar sahələrdə uğurlu inkişaf nümayiş etdirir və müstəqilliyinin hər növbəti illi ölkənin yeni yüksək nailiyyətləri ilə bağlı xəbərlərlə müşayiət olunur. Beynəlxalq qurumlar bu xəbərləri diqqət və təhvil predmetinə çevirməklə onların global əhəmiyyətini təsdiqləmiş olur. Qeyd olunan uğurların kökündə əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və Prezident İlham Əliyevin yaradıcılıqla inkişaf etdirdiyi innovativ dövlət idarəçiliyi strategiyası durur. Bu ardıcıl siyasətin məntiqi nəticəsi kimi 15 oktyabr 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasının növbəti beynəlxalq uğurunun şahidi olduq. Həmin gün Parisdə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının qarargahında Azərbaycan Respublikasının İƏT-in İnkişaf Dəstək Komitəsinin tamhüquqlu üzvü qismində bu təşkilatda statusunun yüksəldilməsi barədə qərar qəbul edildi.

Eyni zamanda, "İnkişaf etmiş ölkələr klubu" kimi də tanınan İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı 1961-ci ildə demokratiya və bazar iqtisadiyyatı prinsiplərini rəhbər tutan iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrin bir araya cəmlənməsi məqsədilə yaradılıb. Qurumda birləşən ölkələrin böyük əksəriyyəti Avropa Birliyinin üzvüdür. Lakin Avropa Birliyinə daxil olmayan ABŞ, Kanada, Yaponiya, Türkiyə, Meksika və bir sıra digər ölkələr də bu təşkilatda təmsil olunur. Beynəlxalq statistikaya görə, dünya ÜDM-nin 60 faizi İƏT ölkələrinin payına düşür. Azərbaycan MDB məkanında öz göstəricilərinə görə İƏT-in İnkişaf Dəstək Komitəsinə üzvlük tələblərinə cavab verən ilk ölkədir. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etməsindən 28 il keçir, tam əminliklə demək olar ki, bu sürətli tərəqqi ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin tətbiq etdiyi və kompleks iqtisadi, sosial və huma-

Ardı 6-cı səh.

İslahatların nəticələri 9 ayın statistikasında

Qeyri-neft-qaz sektorunda 15,6, əhalinin gəlirlərində 6,7 faiz artım var

Prezident yanında keçirilən iqtisadi müşavirənin ardınca Dövlət Statistika Komitəsi (DSK) cari ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafını əks etdirən makroiqtisadi göstəriciləri açıqlayıb. Bildirilir ki, bu dövrdə ölkə üzrə 58,5 milyard manatlıq ümumi daxili məhsul (ÜDM) istehsal olunmuşdur. Bu isə ötən ilin eyni dövründəkindən 2,5 faiz çoxdur. Hesabat dövründə əlavə dəyər istehsalı iqtisadiyyatın qeyri-neft-qaz sektorunda 3,5, neft-qaz sektorunda 1,1 faiz artmışdır.

ÜDM-in 42,5 faizi sənaye, 10 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,1 faizi tikinti, 6,2 faizi kənd və meşə təsərrüfatı, eləcə də baliqçılıq, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 15,7 faizi digər sahələrdə istehsal edilmişdir.

Ardı 9-cu səh.

Azərbaycanda regionların

Gülçülük bazarında ölkəmizin təmsil olunması "Made in Azerbaijan" brendini daha da məşhurlaşdıracaq

Əvvəli 1-ci səh.

Qeyd olundu ki, Qəbələ gülçülük istixanasının yaradılması ilə bağlı işlərə 2017-ci ilin noyabr ayında başlanılıb. İllik istehsal gücü 6 milyon ədəd gül olan müəssisədə suvarma, işıqlandırma, isitmə və havalandırma sistemləri tamamilə elektronlaşdırılıb. Məhsuldarlığın artırılma-

sı məqsədilə 2005 LED lampası quraşdırılıb.

Çeşidləmə və paketləmə prosesi ilə tanışlıq zamanı bildirildi ki, Qəbələ istixana kompleksinin yaradılmasında 90 illik holland təcrübəsinə malik "Bosman van Zaal" şirkətinin texnoloji yeniliklərindən istifadə olunub. Burada "Red Naomi", "Avalan", "Talea", "Aqua", "Sweet Avalan", "Jumilia", "Wow" və

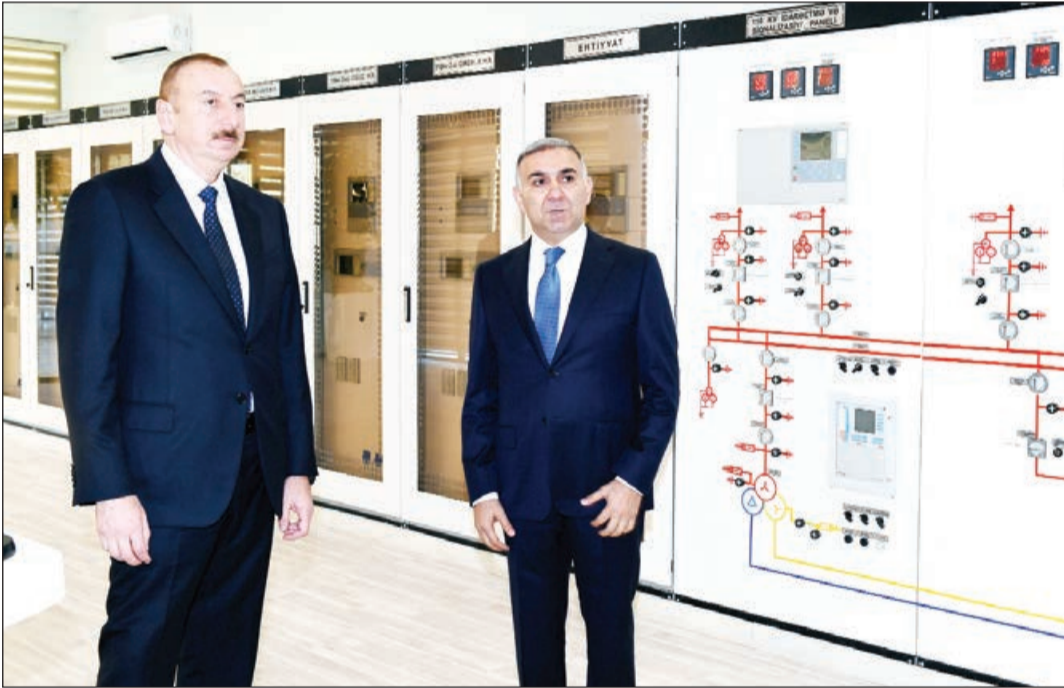
"London eye" kimi xüsusi qızılqul növü yetişdirilir, yerli və xarici bazarlara satışa çıxarılması hədəflənir.

İnvestisiya dəyəri 19 milyon manat təşkil edən müəssisənin ümumi ərazisi 10 hektardır. İstixana ərazisi 3 hektardır və gələcəkdə genişləndirilməsi planlaşdırılır. "AzRose" hazırda daxili bazarın 60 faizini güllə təmin edir. Qiymət daha ucuz və

münasibdir. Zirə və Şəmkirdə də istixanalar var. Vəndam qəsəbəsində dekorativ gülçülük istixanasında ümumilikdə 50 yerli işçi çalışır və onların orta aylıq əməkhaqqı 550 manat təşkil edir. Gələcəkdə istehsalın 40 faizinin Rusiya, Qazaxıstan və digər ölkələrə ixracı planlaşdırılır.

Sonda istixananın kollektivi ilə xatirə şəkli çəkdirildi.

İstehlakçıların etibarlı elektrik enerjisi ilə təchizatı istiqamətində silsilə tədbirlər görülür

Oktyabrın 28-də Qəbələ rayonunda 110/35/10 kilovoltluq "Qəbələ" elektrik yarımstansiyası yenidənqurmaqdan sonra istismara verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yarımstansiyada yenidənqurmaqdan sonra yaradılan şəraitlə tanış olub.

"Azərişiq" ASC-nin sədri vəzifəsini icra edən Vüqar Əhmədov bildirdi ki, yarımstansiyada 110/35/10 kV-luq 40 MVA gücündə iki yeni transformator quraşdırılıb, bununla da yarımstansiyanın gücü artırılaraq 80 MVA-ya çatdırılıb. Yarımstansiyanın yenidən qurulması ilə 110 kV-luq qidalandırıcı elektrik verilişi xətlərinin əlaqələnmə sxemlərinin dəyişdirilməsi mümkün olub. Bununla da "Şəki" Elektrik Stansiyası, "Ağsu" və "Ağdaş" qovşağı yarımstansiyaları arasında 110 kV-luq dairəvi elektrik təchizatı sxeminin etibarlılığı artırılıb.

Qəbələ rayonunda 21375 abonent, o cümlədən 20112 əhali və 1263 qeyri-əhali abonentləri bir sira istehsal və infrastruktur obyektlərinin elektrik enerjisi ilə təminatı yaxşılaşdırılıb. Yarımstansiya müasir standartlara cavab verən elektron tipli rele mühafizəsi və avtomatika sistemləri ilə təchiz edilmiş, 110, 35 və 10 kV-luq yeni paylayıcı qurğular inşa olunub və məsafədən idarə olunan SCADA dispetçer sistemində qoşulub.

Qeyd edildi ki, indi istehlakçıların etibarlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təchiz olunması qarşıda duran mühüm vəzifələrdən biridir. Bu məqsədlə əhalinin fa-

silsiz və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təminatı üçün qəza açılmalarının minimuma endirilməsi, kənd təsərrüfatının inkişafı məqsədilə suvarma sistemlərinin elek-

trik enerjisi ilə təminatı üçün ilkin profilaktik tədbirlərin görülməsi, qeyri-neft sektorunun, sənaye sahələrinin və turizm obyektlərinin elektrik təchizatının etibarlılığının

yüksəldilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu baxımdan yeni texnologiyaların tətbiqi və maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsi başlıca prioritetlərdəndir.

Vurğulandı ki, dövlət başçısının göstərişlərinə uyğun olaraq, regionlardakı istehlakçıların elektrik enerjisi ilə təchizatı Bakı şəhərindəki səviyyəyə çatdırılmalıdır və bu istiqamətdə silsilə tədbirlər davam etdirilir. Hazırda ölkəmizin bütün ərazilərində perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla istehlakçıların etibarlı, təhlükəsiz və səmərəli elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsinə yönələn tədbirlər geniş vüsət alıb. Paylayıcı elektrik şəbəkələrində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının və ən müasir standartlara cavab verən idarəetmənin geniş tətbiqi də maksimum diqqətdə saxlanılır.

Prezident İlham Əliyev "Qəbələ" elektrik yarımstansiyasını, eyni zamanda, 110/35/10 kilovoltluq "Ağdaş" elektrik yarımstansiyasını işə sald.

Qeyd edildi ki, 2005-ci ildə istifadəyə verilən "Ağdaş" yarımstansiyasının istismar müddəti bitdiyindən artan tələbatı qarşılaya bilmirdi və onun yenidən qurulması zərurətə çevrilmişdi. Yarımstansiya tam yenidən qurularaq gücü 41 MVA-dan 50 MVA-ya çatdırılıb, 110 kV-luq açıq paylayıcı qurğu inşa edilmiş, avtomatlaşdırılmış SCADA dispetçer sistemində qoşulub. Yarımstansiyada 35 kV-luq hava xətlərinin tikintisi və şəbəkə ilə əlaqələndirilməsi, Ağdaş və Ucar rayonlarının 35 kV-luq dairəvi elektrik təchizatı sxemlərinin yaradılması bu rayonlarda elektrik enerjisinin dayanıqlılığına və etibarlılığına xidmət edəcək. Ümumilikdə, son vaxtlar Ağdaşda 195 kilometr müxtəlif gərginlikli elektrik veriliş xətti çəkilib, 3600 ədəd daya quraşdırılıb.

Qəbələ şəhərində əhalinin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılıb

Oktyabrın 28-də Qəbələ şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istifadəyə verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

"Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlət başçısına məlumat verdi ki, qədim tarixə və zəngin turizm imkanlarına malik Qəbələ şəhərində əhalinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə icra olunan layihə artıq yekunlaşıb. Bu layihənin icrası Azərbaycan hökuməti və Dünya Bankının birgə maliyyələşdirdiyi "Milli Su Təchizatı və Kanalizasiya Xidmətləri Layihəsi", həmçinin dövlət investisiya proqramı çərçivəsində həyata keçirilib. Layihə 2035-ci ilə perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Qəbələ şəhərində 30 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanıb.

Qəbələ şəhərində əhalini dayanıqlı və keyfiyyətli içməli su ilə təminat etmək məqsədilə Demiraparançayın yatağında 8 subartezian quyu qazılıb. Su mənbəyindən Qəbələ şəhərinə 10,5 kilometr magistral su xətti çəkilərək yeni şəbəkəyə birləşdirilib. Layihə çərçivəsində şəhərdə ümumi tutumu 10400 kubmetr olan 6 su anbarı, xlorator qurğusu və laboratoriya binası inşa edilmiş. Diqqətə çatdırıldı ki, görülən işlər nəticəsində şəhərdə 132 kilometr içməli su şəbəkəsi yaradılıb, 7 mindən çox abonent yeni şəbəkəyə qoşu-

lub və sayğacları işləri aparılıb. Hazırda şəhər əhalisi yeni yaradılmış infrastruktur hesabına fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təminat olmur. Şəhərdə 123 kilometrlik kanalizasiya şəbəkəsi və 8,2 kilometr uzunluğunda kanalizasiya kollektoru inşa edilmiş. Tullantı sularının təmizlənilməsi məqsədilə məhsuldarlığı sutkada 4400 kubmetr olan tullantı su-təmizləyici qurğunun tikintisi yekunlaşıb.

Dövlət başçısı Qəbələ şəhərinə içməli suyun verilməsini bildiren düyməni basdı.

İnkişafına xüsusi önəm verilir

Azərbaycan xalçaları dünyanın ən aparıcı muzeylərində nümayiş etdirilir

Oktyabrın 28-də "Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Qəbələ filialının açılış mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimində iştirak edib. Dövlət başçısı Qəbələ filialının açılışını bildirdən lenti kəsdi.

"Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov bildirdi ki, qədim el sənətlərindən olan xalçaçılığın inkişafı ilə bağlı son illərdə görülən işlər öz bəhrəsini verir.

Qeyd olundu ki, bu sahənin inkişafına xüsusi diqqət və qayğı sayəsində artıq bir çox bölgələrdə xalça fabrikləri istifadəyə verilib və bəzi regionlarda yeni fabriklərin açılması istiqamətində işlər gedir. Hazırda dövlət səviyyəsində bu fabriklərin yerli istehsal hesabına xammalla təmin olunması diqqət mərkəzindədir. Bu fabriklərin açılması xüsusilə qadınların işlə təmin olunmasında müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Bu sıradakı ki, Qəbələdəki xalça fabriki də fərqlənir. Müəssisədə əsas Şamaxı, Ağdaş, Ağsu, Kürdəmir, Hacıabul, Göyçay, Zərdab, İsmayıllı, Qobustan, Ucar, Qəbələ, Qax, Zaqatala və Oğuz rayonlarının kəndlərində toxunan tarixi və orijinal Şirvan xalça çeşnilərinə üstünlük verəcək. Bu çeşnilər dünya muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda mühafizə olunan, həmçinin respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrindən toplanan qədim xalçalar əsasın-

da "Azərxalça"nın rəssamları tərəfindən hazırlanıb. Qəbələ filialı toxuculuq emalatxanası, rəssam otağı, anbar, yeməcxana, tibb otağı, xalça-satış salonu və digər bölmələrdən ibarətdir. Emalatxanada müxtəlif ölçülü 43 dəzgahda Azərbaycan xalçaları toxunacaq və zəruri xammal və ləvazimatlarla - müxtəlif rəngli yun iplərlə, həvə, qaçıq, bıçaq kimi alətlərlə təmin ediləcək. Toxucular Qəbələ şəhərinin və rayonun ayrı-ayrı kəndlərində sakindir. Onlar bir neçə ay ərzində "Azərxalça"nın burada təşkil olunmuş hazırlıq-tədris kurslarında mütəmadi iştirak edib, xalçaçılıq üzrə bacarıq və vərdişlərini təkmilləşdiriblər. Tədris-hazırlıq kursu filial fəaliyyətdə başladıqdan sonra da öz işini davam etdirəcək və bu kursun məzunu-

ları "Azərxalça" ASC-nin tədris sertifikatını alacaqlar. Xalça-satış salonunda "Azərxalça" ASC-də toxunmuş xalça və xalça məmulatlarının sərgilənməsi və satışı həyata keçiriləcək. Dövlət başçısı toxunuşa başa çatdıran xalçanı kəsdi. Sonra filialın kollektivini Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Mən sizi ürəkdən salamlayıram. Sizi yeni xalça fabrikinin açılışını münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Bu gözəl müəssisədə indiyə qədər çox iş yerləri yaradılıb. Gələcəkdə iş yerlərinin sayı daha da çox olacaq. Əsas məsələ ondadır ki, burada qadınlar üçün iş yerləri yaradılır. Yeni qadınları işlə təmin etmək üçün xüsusi tədbirlər görülür ki, Azərbaycanda iş yerləri daha da sürətlə açılınsın, daha

geniş əhalini əhatə etsin. Burada iş şəraiti də, əməkhaqqı da yaxşıdır. Azərbaycanda xalçaçılıq sənətinin bundan sonra da inkişafı üçün biz çox böyük işlər görürük. Bu məqsədlə "Azərxalça" müəssisəsi yaradılıb və mənim göstərişimlə ölkəmizdə 30-dan çox xalça fabriki tikilməlidir. Onlardan 10-u istifadəyə verilib, o cümlədən biri Qəbələ şəhərində. Növbəti illərdə isə 20-dən çox fabriki fəaliyyətə başlayacaq. Bu fabriklərdə minlərlə yeni iş yeri yaradılacaq.

Xalçaçılıq sənəti bizim milli sənətimizdir, bizim qədim sənətimizdir. Azərbaycan xalçaları dünyanın ən aparıcı muzeylərində nümayiş etdirilir. Xalça bizim məişətimizin ayrılmaz hissəsidir və Azərbaycan xalçaları öz

keyfiyyəti ilə seçilir. Biz elə etməliyik ki, bu sənət daim yaşasın. Buna nail olmaq üçün, əlbəttə ki, belə fabriklərin yaradılması çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əminəm ki, gənc nəsil bu gözəl sənətə gələcək və bizim peşəkər mütəxəssislərimiz öz təcrübələrini bölüşərək bunu gənc nəsle də ötürəcəklər. Beləliklə, xalça sənəti yaşayacaq, necə ki, əsrərlə boyu yaşayır.

Eyni zamanda, xalça ixracı ölkəmizə valyuta gətirəcək. Biz indiyə qədər Şamaxıda böyük əyirici-boyaq müəssisəsini yaradırdıq. Ölkə üzrə yun tədarük mərkəzləri yaradılır. Bizim öz boyalarımız, öz iplərimiz olacaq və idxaldan asılılıq aradan qaldırılacaq.

Ona görə "Azərxalça"nın yaradılması görün, nə qədər böyük, gözəl hadisəyə təkan verdi. Həm iş yerləri yaradılır, biz sənətimizi yaşadırdıq, gənc nəsli yetişdiririk, həm də bölgələrdə yunçuluqla bağlı aparılan tədbirlər öz səmərəsini verir və nəticədə Azərbaycan daha da güclənir, ölkəmizin uğurlu inkişafı təmin edilir.

Qəbələ rayonuna çox böyük diqqət göstərilir. Son illər ərzində burada bir çox önəmli müəssisələrin, obyektlərin açılışı olub. Təsəvvüf deyil ki, mən son 16 il ərzində Qəbələyə 13 dəfə səfər etmişəm, şəhərin, rayonun inkişafı ilə bağlı göstərişlər verilib və gözəl işlərə iştirak etmişəm.

Qəbələ Azərbaycanın Bakıdan sonra ikinci turizm məskənidir. Turizmin inkişafı

sürətlə davam edir, 9 hotel, 9 istirahət mərkəzi yaradılıb. Bir neçə il bundan əvvəl mənim təşəbbüsümlə Qəbələdə beynəlxalq aeroport tikilib. Baxmayaraq ki, sovet vaxtında Qəbələdə aeroport yox idi, indi beynəlxalq uçuşlar təşkil edilir. İcra başçısı mənə məlumat verdi ki, bu il təkcə hotellərdə 150 min qonaq istirahət edib. Fərdi evlərdə də belə o qədər qonaq istirahət edib. Bu, vətəndaşlara da böyük maddi dəstəkdir. İmkani olan vətəndaşlar öz evlərinin bir hissəsini kirayəyə verirlər, pul qazanırlar. Kəndlilər də öz məhsullarını satırlar. Ona görə turizmin inkişafı əhalinin çox böyük bir hissəsini əhatə edir.

Əlbəttə, Qəbələdə sosial infrastruktur da icra edilir. O cümlədən biz bu gün içməli su-kanalizasiya layihəsini ic-

ra etdik. Bundan sonra Qəbələ ən yüksək standartlara cavab verən içməli su ilə təmin ediləcəkdir. Şəhər sakinləri bundan faydalanırlar. "ASAN xidmət" mərkəzi yaradılmışdır ki, bu da vətəndaşlara çox böyük rahatlıq verir. Heydər Əliyev adına böyük Konqres Mərkəzi yaradılıb və orada beynəlxalq tədbirlər, musiqi festivalları keçirilir. Yeni Qəbələdə hərətəfli inkişaf təmin edilir, iş yerləri, yeni müəssisələr, konserv zavodu, iki böyük heyvandarlıq müəssisəsi, bu gün tanış olduğum, Azərbaycanın tələbatının böyük hissəsini öz üzünə götürən güyətəşdirmə mərkəzi və bu xalça müəssisəsi. Ona görə Qəbələnin təmsalında biz ölkəmizin uğurlu inkişafını görürük.

Şəhər də gündən-günə gözəlləşir, abadlaşır. Həm tarixi abidələr qorunur, həm yeni obyektlər göz oxşayır. Belə də olmalıdır. Çünki Qəbələ dünyanın ən qədim yaşayış yerlərindən biridir. Qəbələ qədim Qafqaz Albaniyası dövlətinin paytaxtı olmuşdur. Bu şəhərin çox böyük tarixi var. Biz indi Qəbələnin tarixi simasını saxlamaqla şəhərə, rayona yeni nəfəs veririk. Yeni inkişaf konsepsiyası icra edilir. Hər dəfə Qəbələdə olanda mən gördüyümü bu inkişafı qiymətləndirirəm və buna sevinirəm.

Sizə gələcəkdə yeni uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, bu müəssisədə yaxşı işləyəsiz, həm ailə büdcənizə töhfə verəsiniz və həm də burada gözəl sənətimizi yaşadasınız.

Xalçacılar: Çox sağ olun, cənab Prezident.

Sonda xatirə şəkləri çəkdirdi.

Oktyabrın 28-də Qəbələ rayonunun Bötük Əmili-Bılıx-Əmirvan avtomobil yolunun yenidənqurmadan sonra açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avtomobil yolunun açılışında iştirak edib.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov bildirdi ki, regionların inkişafı Dövlət proqramlarına uyğun olaraq son illərdə yol infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması işlərinin həcmi ildən-ilə artır. Hazırda respublikanın nəqliyyat-yol infrastrukturunun yenidən qurulması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına irimiqyaslı layihələr uğurla icra

olunur. İndi əsas diqqət regionlarda kənd və qəsəbələri birləşdirən yolların, həmçinin yaşayış məntəqələrinin daxili yollarının təmirinə və yenidən qurulmasına yönəldilib. Diqqətə çatdırıldı ki, Bötük Əmili-Bılıx-Əmirvan avtomobil yolu 10 min nəfər əhalinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsini birləşdirir. Uzunluğu 19 kilometr olan yol dördüncü texniki dərəcəlidir. İki hərəkat zolaqlı yol üzərində xeyli yol nişanı və göstərici lövhələr, siqnal dirəkləri və 8 avtodayanacaq quraşdırılıb. Avtomobil yolunun 10-cu kilometrində Qaraçay çayı üzərində

dördəqatlı yeni körpü tikilib, Zalamçay çayı üzərində isə ikiqatlı körpü təmir edilmişdir. Bu yolun inşası əhalinin mənzilbaşına tez və rahat çatmasına, həmçinin kənd təsərrüfatı məhsullarının vaxtında bazarlara və digər satış məntəqələrinə çatdırılmasına şərait yaradacaq.

Prezident İlham Əliyevə rayonun Nic-Mixliqovaq-Yemişanlı-Uludaş-Tikanlı-Abrix avtomobil yolunun tikintisi barədə məlumat verildi. Qeyd olundu ki, 11 min əhalinin yaşadığı və 8 yaşayış

mentəqəsini birləşdirən yolun uzunluğu 18 kilometrdir.

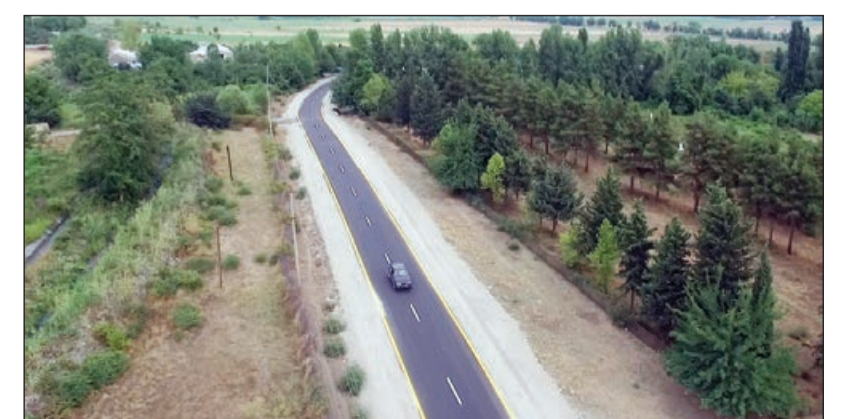
Prezident İlham Əliyev Şamaxı-İsmayıllı yolunun yenidən qurulması barədə göstəriş verərək dedi:

- Mən indi Bakı-Şamaxı yolu ilə gəlmişəm. Bu yol yaxşıdır. Vaxtilə göstəriş vermişdim ki, yol dörd zolağa genişləndirilsin, demək olar başa çatıb. Amma Şamaxı-İsmayıllı yolu bərdad vəziyyətdədir. Belə bir yolla biz barışa bilmərik. Niyə məlumat vermirsiniz bu haqda? Biz indi kənd yol-

larını magistral yollar səviyyəsində inşa edirik. Amma şəhərlər arası, xüsusilə turizm zonasına gedən yol belə bərdad vəziyyətdə qala bilməz. Təkliflər verin ki, biz Şamaxı-İsmayıllı yolunu investisiya proqramına salaq. Gələcək Şamaxı-İsmayıllı yolu istifadəyə verilsin, özü də yüksək səviyyədə.

Sonra dövlət başçısı Bötük Əmili-Bılıx-Əmirvan avtomobil yolunun yenidənqurmadan sonra açılışını bildirdən lenti kəsdi. Sonda xatirə şəkləri çəkdirdi.

Əhalinin mənzilbaşına tez və rahat çatması üçün yol infrastrukturunu müasirləşdirilir

Azərbaycanda regionların

Prezident İlham Əliyev Ağdaşda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Ağdaş rayonuna səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin Ağdaş şəhərində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Tofiq İbrahimov Prezident İlham Əliyevə son illər Ağdaşda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr, eləcə də Ulu Öndərin abidəsi ətrafında aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verdi. Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

Kənd yollarının tikintisi genişləndirilir

Ağdaş rayonunda yenidən qurulan Qolçəti-Dəhnəxəlil-Qoşağovaq-Ərəbocağı avtomobil yolu istifadəyə verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avtomobil yolunun açılış mərasimində iştirak edib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin siyasətinə uyğun olaraq hazırda ölkəmizin regionlarında infrastrukturun təkmilləşdirilməsi və inkişaf etmiş ölkələrdəki səviyyəyə çatdırılması diqqət mərkəzindədir. Bu baxımdan dövlət başçısının müvafiq tapşırıqları əsasında respublikamızda kənd yollarının inşası və yenidən qurulması da geniş vüsət alıb. Bütün bölgələrdə kənd yollarının tikintisi ilbəil daha da genişlənir. Bu həm sosial, həm də iqtisadi layihələrdir. Həmin layihələrin icrası nəticəsində on minlərlə yeni iş yeri açılır. Təzə kənd yolları yerlərdə aqrar bölmənin əsaslı şəkildə inkişafına da təkan verir, kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlara rahat və operativ şəkildə çatdırılmasına əlverişli şərait yaradır. Kənd yollarının inşasının genişləndirilməsi məqsədilə büdcə vəsaiti ilə yanaşı, Prezidentin Əhtiyat Fondundan da əlavə vəsait ayrılır.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh

Məmmədov dövlət başçısına məlumat verdi ki, Qolçəti-Dəhnəxəlil-Qoşağovaq-Ərəbocağı yolunun uzunluğu 33 kilometr, hərəkət hissəsinin eni 6 metrdir. Dövlət büdcəsinin investisiya xərclərindən Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılmış 12,7 milyon manat vəsait hesabına salınmış yol əhatə etdiyi 10 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılmasında, həmçinin bu bölgədə iqtisadiyyatın və kənd təsərrüfatının inkişafında, eləcə də insanların həyat tərzinin və rifah halının yüksəlməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək.

Sonra dövlət başçısına rayonun Orta Qəsill-Sördəhnə-Qarağan Şıxlar-Kükəl-Ərəb-İkinci Aral avtomobil yolunun tikintisi layihəsi barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il

15 yanvar tarixli sərəncamı ilə kəndlərarası avtomobil yollarının tikintisi üçün ayrılmış vəsait hesabına 17 min nəfər əhalinin yaşadığı 16 yaşayış məntəqəsinin əhatə edən bu yolun tikintisi məqsədilə 18,7 milyon manat vəsait ayrılıbsdır. Dördüncü texniki dərəcəli yolun ümumi uzunluğu 40,5 kilometrdir.

Prezident İlham Əliyevə Nəhrəxəlil-Kotanarx-Cardam-Tofiqi-Şəmsabad avtomobil yolunun tikintisi barədə məlumat verdi. Qeyd olundu ki, tamamilə yenidən qurulmuş bu yol 12,8 min nəfər əhalinin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsinin birləşdirir. Yolun ümumi uzunluğu 27 kilometrdir.

Dövlət başçısı Qolçəti-Dəhnəxəlil-Qoşağovaq-Ərəbocağı avtomobil yolunun ramzi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Sonda xatirə şəkli çəkilirdi.

Yeni layihədən 67 min nəfər sakin faydalanacaq

Oktyabrın 28-də Ağdaş şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istismara verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

Dövlət başçısı rayon icraiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü və çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Mən Sizi ürəkdən salamlayıram. Yenidən Ağdaş rayonunda olmağımın çox məmnunam. Bu, Prezident kimi mənim Ağdaş rayonuna beşinci səfərimdir. Hər səfərdə biz hansısa önəmli layihənin ya təməl daşını qoyuruq, ya da ki, açılışını qeyd edirik, o cümlədən bu gün. Artıq neçə vaxtdır ki, Ağdaş şəhərinə içməli suyun verilməsi təmin edilibdir. Bu gün isə bu gözəl layihənin rəsmi açılışını qeyd edirik. Bu, doğrudan da çox böyük hadisədir. Həm içməli su, həm kanalizasiya layihəsi tam başa çatıb və şəhər əhalisi 24 saat ərzində təmiz içməli su ilə təmin olunur. Bu suyun keyfiyyəti də Dünya Səhiyyə Təşkilatının bütün standartlarına cavab verir. Ona görə bu gözəl hadisəni biz birlikdə qeyd edirik.

Onu da bildirməliyəm ki, bu gün Qəbələ şəhərinin də içməli su layihəsi artıq icra edildi, açılışı oldu. Ancaq Qəbələ şəhərində 15 min əhali varsa, Ağdaş şəhərində bu, 35 mindir. Ona görə də burada gələcəkdə görülməli işlər ehtiva etməlidir ki, artan əhali də nəzərə alınsin. Buna görə "Azərsu"ya da göstəriş verildi ki, bu layihə təqribən gələcək 20-30 illə ehtiva etsin ki, artan əhali bu imkanlardan istifadə edə bilsin.

Bildiyiniz kimi, içməli su insan orqanizmi üçün ən vacib amildir. İçməli su problemi bir sıra ölkələrdə çox ciddi problem kimi qalır. Bəzi ölkələrdə insanların ömrünün uzunluğunun o qədər də böyük olmamasının səbəbi də içməli suya olan tələbatdır. Biz isə bütün şəhərlərdə bu layihələri icra edirik. İlk növbədə, Bakı şəhərində bunu icra etdik və çox müasir, dünya miqyasında ən böyük sətəmizləyici stansiya tikildi. İndi bütün şəhərlərdə bu layihələr ya icra edilib, ya da ki, icradadır. Cəmi beş şəhər qalıb ki, hələ orada işlər başlamayıb. Ancaq "Azərsu"ya göstəriş verildi ki, gələn ildən başlayaraq qalan bu beş şəhəri də içməli su problemi öz həllini tapsın.

Eyni zamanda, insan sağlamlığı üçün digər vacib amil keyfiyyətlidir. Bu məsələyə də diqqət yetirilir. Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yaradılıb. Agentlik həm idaxta, həm də yerli istehsalat nəzarət edir. Ekoloji vəziyyət çox böyük əhəmiyyət daşıyır, bu sahədə də yaxşı nəticələr var.

İdman əlbəttə ki, hər bir insanın fiziki sağlamlığını möhkəmləndirir. Ağdaşda Olimpiya Kompleksi, Mərkəzi Rayon Xəstəxanası fəaliyyət göstərir. Xəstəxana tam şəkildə əsaslı təmir olunub və bütün avadanlıqla təchiz edilib. Bildiyiniz kimi, hər il Azərbaycanda beş milyondan çox insan dövlət xətti ilə tibbi müayinədən keçir. Hesab edirik ki, bu təşəbbüsə görə Azərbaycan dünyada liderdir. Çünki eksər ölkələrdə bu xidmət pulludur, ancaq Azərbaycanda pulsuzdur. İndi bütün bölgələrdə müasir tibb ocaqları var. Ona görə hər bir vətəndaşa qan analizləri verməsi, ultrasəs müayinəsindən, digər müayinələrdən keçməsi tövsiyə olunur. İndi imkanlar da var, şərait də yaradılır.

Həmçinin Ağdaş rayonunda icra edilən layihələr rayonun potensialının inkişafına, ümumi inkişafımıza xidmət göstərir. Bu gün "Ağdaş" elektrik yarımstansiyası da fəaliyyətə başlayıb. Mən onu Qəbələdəki yarımstansiyadan düyməni basmaqla işə saldım. Elektrik enerjisi ilə bağlı heç bir problem olmamalıdır, yoxdur və olmayacaq. İçməli su layihəsi icra edilib, qazlaşdırma 80 faiz səviyyədədir. Mənə dedilər ki, camı 19 kənddə hələ qaz yoxdur. İndi Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinə tapşırıq veririk ki, o 19 kənddə də qısa müddət ərzində qaz xətləri çəkilsin.

Avtomobil yollarının tikintisi. Son 2 il ərzində Ağdaşda yüz kilometrden çox kənd yolları salınıb, birinin açılışını bu gün etdik. Yeni bu sosial infrastruktur layihələri öz həllini tapır. Modul tipli 28 sətəmizləyici qurğu fəaliyyət göstərir. İndi içməli su sistemini işə salacağıq. Beləliklə, rayonun hər tərəfli inkişafı üçün şərait yaradılır. Yeni müəssisələr yaradılır, o cümlədən biyan kökü istehsalı və emalı zavodu. O da çox böyük sənaye müəssisəsidir ki, burada işsizlik olmasın, vətəndaşlar işlə təmin edilsinlər. Həmçinin onlar yaxşı tibbi xidmət alsınlar, təmiz sudan içsinlər və sağlam olsunlar. Məqsədimiz budur. Sizi bir daha təbrik edirəm.

Ağdaşlıların minnətdarlığını Prezident İlham Əliyevə çatdıran rayon sakini Gülcənətt İSMAYILOVA dedi:

- Öz Prezidentimiz İlham Əliyev, Ağdaşda xoş gəlmisiniz. Bizim ürəyimizdən gələnlərin hamısını Siz dediniz, artıq nəse deməyə ehtiyac yoxdur. Allah Sizi qorusun, yardımınız olsun. Biz Sizi çox sevirik. Niyyə sevirik, biz işləyən arxasında dayanırıq, bu boyda işləri görmək hər bir ölkəyə nasib deyil. Bir xahişimiz də var, Ağdaş camaatının, xüsusən də ağdaşlı anaların salamlarını bizim birinci xanımımıza, Birinci vitse-prezidentimizə çatdırın. Bizdən ötrü, gələcəyimiz olan uşaqlarımızdan ötrü gördüyünüz bu işlərə görə Sizə ürəkdən "sağ olun" deyirik. Çox sağ olun, Sizə təşəkkür edirik, Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox sağ olun. Vətəndaşlara xidmət etmək bizim borcumuzdur. Prezident kimi mənim əsas vəzifəm ölkə daxilində olan problemləri həll etməkdir. Ona görə də mən bölgələri gəzirəm, hər il bəlkə də 30-35 rayonda oluram. Elə rayonlar var ki, 10 dəfədən çox oluram. Amma 4-5 dəfədən az olduğum rayon yoxdur. Ona görə gəlirəm, vətəndaşla tanış oluram, mövcud olan problemləri vətəndaşların dilindən eşitmək istəyirəm ki, o problemlər həll olsun. Ona görə mənim işimin əsas hissəsini daxili məsələlər tutur və məhz buna görə Azərbaycanda çox uğurlu inkişaf edir. Bu yaxınlarda yeni hesabatlarda yəne də Azərbaycanın uğurlu inkişafı öz əksini tapır. Məsələn, Dünya Bankının, Davos Ümumdünya Forumunun hesabatlarında göstərilir ki, elektrik enerjisinə əlçatanlıq əmsalına görə Azərbaycan dünyada ikinci yerdədir. Baxın, görün dünyada na qədər inkişaf etmiş ölkələr var. Onların arasında, bütün dünya ölkələri arasında biz ikinci yerdəyik. Xalqın hökumətə inamına görə indi biz birinci onluqdayıq. Bu, nəyi göstərir? Bunu biz demirik, bunu geniş təhlil aparın dünüyanın ən mötəbər qurumları deyir və bu da həqiqətdir. Bizim gücümüzün də mənbəyi budur. Çünki xalq-İqtidar birliyi bizim inkişafımızı şərtləndirir və biz dəstək bizə güc verir ki, biz öz sözümlüyümüzə, öz mövqeyimizi müdafiə edək.

Eyni zamanda, beynəlxalq gündəliyimiz də çox zəngindir. Təkcə bu ay ərzində Azərbaycan iki önəmli təşkilata sədrliyi öz üzərinə götürüb. Oktyabrın ortasında Azərbaycan Türkdünya Dövlətləri Əməkdaşlıq Şurasına

sədrliyi öz üzərinə götürüb və biz bir il bu təşkilata rəhbərlik edəcəyik. Oktyabrın 25-də isə dünüyanın ikinci böyük təşkilatı olan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etməyə başlamışıq. Qoşulmama Hərəkatından daha böyük təşkilat Birləşmiş Millətlər Təşkilatıdır ki, onun da sədri olmur. Orada Təhlükəsizlik Şurasının sədri olur və özü də rotasiya qaydasında. Ona görə biz bu gün işlək vəziyyətdə sədrliyi olan ən böyük beynəlxalq təşkilata sədrlik edirik və bu sədrliyi 119 ölkənin dəstəyi ilə əldə etmişik. Bu, nəyi göstərir? Onu göstərir ki, dünya ictimaiyyəti bizə dəstəkləyir, bizə inanır, bizə rəğbətə yanaşır və bizim mövqeyimizi müdafiə edir. İki gün əvvəl Yekun Bəyannamədə bizim istədiyimiz bütün məsələlər öz əksini tapıb, o cümlədən ərazi bütövlüyü ilə, erməni işğalı ilə bağlı, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar bizim mövqeyimizlə bağlı istədiyimiz bütün müddəalar orada öz əksini tapıb. Yeni bu, böyük nailiyyətdir. Mən tam səmimi deyirəm, bu təşkilatda yekdil dəstək almaq çox böyük qəhrəmanlıqdır. Çünki təşkilatın 120 üzv ölkəsi var. Bəzi ölkələr bir-biri ilə yola getmir, bəzi ölkələr arasında çox böyük ittiqadlar, hətta münaqişələr tutulur. Bununla da həmin kəndlərdə 11 minədən çox sakinin keyfiyyətlili içməli suya çıxışı təmin ediləcək.

Bizim daxili siyasətimiz, bax, bu realitiyi yaradır, xarici siyasətimiz də mövqeyimizi gücləndirir. Ona görə bizim gələcəkdə ancaq inkişaf yolu ilə getməyimiz üçün bütün şərtlər var. Mən tam əminəm ki, Azərbaycan bundan sonra da sabitlik, inkişaf və tərəqqi yolu ilə gedəcək, bu gün xalqı narahat edən bütün problemlər - sosial infrastruktur, sosial ədalətlə bağlı olan problemlər öz həllini tapacaq. Bir daha sizə təbrik edirəm.

Sakinlər: Çox sağ olun. Hər şey Sizin sayınızdadır.

Sonra "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlət başçısına layihə çərçivəsində görülən işlərlə bağlı məlumat verdi. Bildirildi ki, 2008-ci ildə "Ağdaş şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi"nin həyata keçirilməsinə başlanılıb və layihə mərhələləri icra olunub. Layihə 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Ağdaş şəhərində 47 min nəfərin içməli su təchizatının və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanır. Eyni zamanda, 20 min sakinin yaşadığı 13 kənddə də içməli suyun verilməsi nəzərdə tutulub. Ümumilikdə bu layihədən 67 min nəfər sakin faydalanacaq. Rayon mərkəzini və ətraf kəndləri içməli su ilə təmin etmək üçün mənbə olaraq yeraltı sular seçilib. İlk mərhələdə Turyançayın mərkəzində 2 kəşfiyyat quyusu qazılıb. Mənbədə aparılan tədqiqatlar suyunluğunun təsdiqləyib. Araşdırma zamanı məlum olub ki, mənbənin məhsuldarlığı da optimal səviyyədedir, şəhər mərkəzi və ətraf kəndləri davamlı olaraq su ilə təmin etməyə imkan verir. Bütün bunlar nəzərə alınaraq ümumi məhsuldarlığı saniyədə 240 litr olan 8 subartezian quyusu qazılıb. Su mənbəyində yerləşən qurğuların Turyançayda baş verə biləcək sel və daşqınlardan mühafizəsi məqsədilə müvafiq tədbirlər görülüb. Subartezian quyularından qəbul olunan suyun toplanması və optimal paylanması üçün tutumu 10 min kubmetr olan 2 su anbarı inşa edilib. Əhaliyə verilən içməli suyun keyfiyyətinin standartlar səviyyəsində saxlanılması məqsədilə zərərsizləşdirici qurğu inşa edilib. Anbarlardan şəhər şəbəkəsinə və ətraf kəndlərə suyun nəqli məqsədilə ümumi uzunluğu 13 kilometr olan, 560 millimetrdən diametri polad borulardan ibarət 2 magistral su xətti çəkilib. Layihə çərçivəsində Ağdaş şəhərində 183 kilometr içməli su şəbəkəsinin inşası tam başa çatıb və 7500 ev birləşməsi və su sayğacı quraşdırılıb. Şəhər əhalisi yeni tikilmiş şəbəkə vasitəsilə 24 saat keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunacaq. Layihə çərçivəsində yeni yaradılmış infrastruktur hesabına şəhər mərkəzinə yaxın və magistral su xəttinin marşrutu boyu yerləşən 5 kəndə içməli su verilib. Hazırda Qaradağlı, Zeynəddin, Gürcüvə, Nəhrəxəlil kəndlərinin və Ləki qəsəbəsinin bir hissəsində 10 mindən çox sakinin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılıb. Gələcəkdə daha 8 kəndə içməli suyun verilməsi nəzərdə tutulur. Bununla da həmin kəndlərdə 11 minədən çox sakinin keyfiyyətli içməli suya çıxışı təmin ediləcək.

Bildirildi ki, layihə çərçivəsində Ağdaş şəhərində kanalizasiya infrastrukturunda da tamamilə yenidən qurulub. Şəhər ərazisində 166 kilometr kanalizasiya şəbəkəsi tikilib. Hər bir evin və obyektin kanalizasiya şəbəkəsinə qoşulması təmin edilib. Şəhər yaranan tullantı sularının təmizləyici qurğuya ötürülməsi məqsədilə kanalizasiya nasos stansiyası və 9,6 kilometr uzunluğunda əsas daşıyıcı kollektor inşa edilib. Yaranan tullantı suların təmizlənilməsi zərərsizləşdirilməsi məqsədilə şəhərin cənub hissəsində məhsuldarlığı 10 min kubmetr olan təmizləyici qurğunun tikintisi yekunlaşmaq üzrədir.

Qeyd edildi ki, yeni layihənin icrasına qədər şəhərə içməli su Turyançay çayının yatağında quraşdırılmış drenaj sistemi vasitəsilə veriliirdi. Şəhərdə 32 kilometr paylayıcı şəbəkə mövcud olmuşdu və içməli su fasiləli rejimdə veriliirdi. 24 min sakinin təxminən 50 faizinə xidmət göstərilirdi. Əhalinin qalan hissəsi isə tələbatını fərdi qaydada ödəyirdi. Şəhərdə mövcud olmuş 18 kilometr kanalizasiya şəbəkəsi kiçik bir hissəni əhatə edirdi və istismara yarasız vəziyyətdə düşmüşdü.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, ümumilikdə Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarına uyğun olaraq 50 şəhər və rayon mərkəzində içməli su təchizatı və kanalizasiya layihələri icra olunur. İndiyədək bu şəhərlərin 30-da su və kanalizasiya, 11-də isə su layihələrinin icrası yekunlaşıb.

Dövlət başçısı Ağdaş şəhərinə içməli suyun verilməsini bildiren düyməni basdı.

Sonda rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə xatirə şəkli çəkilirdi.

İnkişafına xüsusi önəm verilir

Ağdaşda "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzi istifadəyə verilib

Oktyabrın 28-də Ağdaş Rayon Telekommunikasiya Qovşağında "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzi istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzi ilə tanış olub.

Qeyd edək ki, ölkəmizdə digər sahələrdə olduğu kimi, rabitə və informasiya texnologiyaları sahəsində də kompleks yenidənqurma tədbirləri reallaşdırılır. Yüksək texnoloji tutumlu və rəqabətli iqtisadiyyatın qurulmasında İKT-nin rolunun genişləndirilməsi, infrastrukturun modernləşdirilməsi, sahə üzrə iqtisadi-təşkilati islahatların aparılması Azərbaycanın informasiya tranziti ölkəsinə çevrilməsinə xidmət edir. Bunun üçün bir neçə perspektiv layihələr üzrə əməli işlər görülür. Bunlardan biri də Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən 2017-ci il fevralın 10-da "Şəbəkə" xidmət mərkəzlərinin yaradılmasıdır. Yaradılan müasir xidmət mərkəzlərində

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin qurumları tərəfindən vətəndaşlara göstərilən xidmətlər vahid məkandan təqdim olunur. "Şəbəkə" mərkəzlərində əhaliyə ənənəvi telekommunikasiya və poçt xidmətlərindən əlavə bank-maliyyə, eləcə də aviabilet satışı və turizm xidmətləri də göstərilir. Eyni zamanda, "Şəbəkə" mərkəzlərində lokal və beynəlxalq ödəniş kartlarının, icbari sığorta, elektron imza, zərf, marka, açıqca və pul köçürmələri, büdcə, kommunal, Döv-

lət İpoteka Fondu üzrə ödənişlər, mobil cihazların qeydiyyatı həyata keçirilir. Mərkəzlərdə müştərilər həm də xüsusi özünəxidmət terminallarından istifadə edə bilərlər.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə və "Aztelekom" MMC-nin baş direktoru Suat Paşayev xidmətin fəaliyyət istiqamətləri barədə dövlət başçısına məlumat verdilər. Bildirildi ki, "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzinin yaradılmasında məqsəd nazirliyin bütün xidmətlərini əhaliyə vahid məkanda təqdim et-

məkdir. Xidmətləri vahid məkanda cəmləməklə vətəndaşların vaxt itkisini aradan qaldırmaq, həmçinin xidmətlərə görə dövlət xərclərinə qənaət etmək mümkün olacaqdır.

Diqqətə çatdırıldı ki, "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzində poçt xidmətləri, bütün növ ödənişlər, telefon çəkilişləri, internetə qoşulma, İMEİ qeydiyyatı, elektron hökumət, elektron imza, valyuta mübadiləsi, aviabiletlərin və tur-paketlərin satışı və digər bir çox xidmət növləri təqdim olunacaqdır. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Ölkəmizdə yeni bir sənaye sahəsi yaradılmışdır

Oktyabrın 28-də Ağdaşda "Biyon Products" MMC-yə məxsus Biyan Sənaye Parkının açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Dövlət başçısı əvvəlcə biyan tedarüki və emalı zavodunu işə saldı.

Biyon Sənaye Parkının direktoru Ramin Məmmədov dövlət başçısına məlumat verdi ki, bu park Azərbaycan brendi ilə istehsal olunan məhsullara yeni nümunələr əlavə edəcək. Müəssisənin yaradılmasında məqsəd müasir texnologiyalardan istifadə edərək, emal olunmuş biyan kökü və biyandan hazırlanan 100 faiz bitki mənşəli, bioloji fəallığa malik qida əlavələrini dünya bazarına çıxarmaqdır. Ümumi sahəsi 11 hektar olan Biyan Sənaye Parkının ərazisinə biyan tedarüki və emalı zavodu, bitki ekstraktı və sirop zavodu və digər yardımçı binalar daxildir.

Məlumat verildi ki, müəssisə saatda 2300 kiloqram biyan kökü emal etmək gücündədir. Zavodda Türkiyənin "Bigtem" şirkətinin istehsalı olan müasir avadanlıq quraşdırılıb. Biyan kökü həm mexaniki üsulla, həm də əllə seçilir, təmizlənir, yuyulur, müxtəlif formada və ölçüdə doğranır, qurudulur və qablaşdırılır.

Biyon Sənaye Parkının nəzdində fəaliyyət göstərən bitki ekstraktı və sirop zavodunda bioloji fəallığa malik qida əlavələri istehsal olunur. İstehsal edilən məhsullar elmi patentlər əsasında hazırlanır. Bu patentlərdən biri 2019-cu ildə Koreya Respublikasında keçirilən Beynəlxalq İxtiraçı Qadınlar Forumunda xüsusi mükafat və qızıl medal qazanıb. İstehsal olunan müalicəvi şərbətlər öskürək, iltihab, qrip və zökəm əleyhinə, bəlgəngətirici, immuniteti, hemoglobinini artıran, sinir sistemini sakitləşdirən təsirlərə malikdir. Məhsulların başlıca üs-

tünlükləri 100 faiz bitki mənşəli olması, xammalın ekoloji təmizliyi, tərkibində kimyəvi maddələrin - konservant, dadverici və rəngvericilərin olmamasıdır. Xəttin illik istehsal gücü 350 min edəddir. Bütün istehsal prosesi boyu məhsul nümunələri müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş laboratoriyada yoxlanılır. İstər doğranmış biyan kökünü, istərsə də biyan tərkibli bitki mənşəli şərbətlərə həm daxili, həm də xarici bazarla böyük tələbat var. Məhsulun ilk nümunələri İrana göndərilib. Gələcəkdə məhsulların ABS, Koreya, Hindistan, Misir və Avropa ölkələrinə ixracı da nəzərdə tutulur. Biyan Sənaye Parkında ildə 7500 ton biyan kökünün və 100 min ədəd biyan şərbətinin "Made in Azerbaijan" brendi ilə ixracı planlaşdırılır.

"Biyon Products" MMC-nin elmi məsləhətçisi, Azərbaycan Tibb Universitetinin professoru **Məhbubə VƏLİYEVƏ** dedi: - Möhtərəm Prezidentimiz, biz fəxr edirik ki, bu ideyanı siz verdiniz. Buna görə zavodun kollektivi adından Sizə təşəkkür edirik. "Çox sağ olun" deyir, Sizi və xalqımızı təbrik edirik. Burada sözümlü deməliyəm. Çünki Prezident Heydər Əliyev

qarşısında da çıxış etmişəm. Mən Ulu Öndərimiz, təkrarsız və bənzərsiz şəxsiyyət və çox sevdiyim Heydər Əliyevin bu sözlərini xatırlamaq istəyirəm: "Mən İlham Əliyevə özüm qədar inanıram". Möhtərəm Prezidentimiz, xalqımız Sizə çox inanır, Sizi çox sevir. Biz birlik ki, görülən bütün işlər, qazanılan nailiyyətlər Sizin adınızla bağlıdır. Mən Sizə cansağlığı, uzun ömür arzulayıram. Siz Azərbaycanda o qədər qlobal işlər görmüsünüz ki, bunu görməmək üçün gərək kor olasan. Biz Sizlə fəxr edirik və sevinirik ki, Siz qiymətli vaxtınızı ayıraraq bizimlə görüşməlisiniz. Bütün kollektiv adından Sizə təşəkkürümüzü bildiririk. Yene

də Sizə deyirik ki, canınız sağ, ömrünüz uzun olsun.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Çox sağ olun, xoş sözlərə görə sizə təşəkkür edirəm, kollektivdə uğurlar arzulayıram. Şadam ki, mənim vaxtilə irəliləyən təşəbbüs belə gözəl nəticələrə gətirib çıxardı və doğrudan da dünya səviyyəli sənaye müəssisəsi yaradıldı. Burada bütün proses bir-birini təmməmləyir - əkin sahələri, ondan sonra biyan kökünün ığılması, çəşidlənməsi, qurudulması, sirop, ekstraktı çəkilməsi və satışı. Yeni bütün zəncir burada təmin olunur, ixracçılıq məhsuludur. Mən baxdım ki, bir neçə mötəbər mükafata da layiq

görüldü və bu, onu göstərir ki, keyfiyyəti də yüksəkdir. Əgər yüksək olmasaydı, əlbəttə ki, bunu ixrac etmək də mümkün olmazdı. Demək olar ki, ölkəmizdə yeni bir sənaye sahəsi yaradılmışdır. Bizim ümumi inkişafımızı təmin edəcək, iş yerlərinin yaradılmasına xidmət göstərəcəkdir. Təsəffüf deyil ki, bu ilin 9 ayının yekunlarına görə bizim qeyri-neft sənayemizin 15 faiz artıb, mehaz belə müəssisələrin hesabına. Belə müəssisələrin yaradılması neft-qazdan asılılığı azaldır, iş yerləri, ixracçılıq məhsul yaradır, ölkəmizə valyuta daxil olur. Yeni görün, bunun nə qədər böyük əhəmiyyəti və faydası var.

Əlbəttə, görürəm ki, siz bu işin çox böyük mütəxəssisiniz, bu işlə çox böyük həvəslə, inamla məşğul olursunuz. Sizə bir daha uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, fəaliyyət sahəsinin genişləndirəsiniz. Yeni yaradılan və gözəl nəticə verən müəssisələrə mənim yeganə tövsiyəm odur ki, maksimum genişləndirin, çünki bazar da var, tələbat da var. Bir daha təbrik edirik, sizə yeni uğurlar arzulayıram.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Cex Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Miloş Zemana

Hörmətli cənab Prezident! Ölkənin milli bayramı münasibətilə Sizi və xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkden təbrik edirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Çexiya arasındakı dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı bundan sonra da xalqlarımızın mənafelərinə xidmət edəcəkdir.

Sizə ən xoş arzularımı yetirir, dost xalqınıza daim sülh və firavanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 oktyabr 2019-cu il

Qəbələ rayonunun yol-nəqliyyat infrastrukturunun yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. İyirmi min nəfər əhalinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsini rayon mərkəzindən və digər yaşayış məntəqələrindən ayıran, Bum-Tikanlı-Abrix avtomobil yolunun 2-ci kilometrliyində Bum çayı üzərində yeni körpünün tikintisi və Bum qəsəbəsinə gedən 2 kilometrlik avtomobil yolunun bərpası üçün Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 2,0 (iki) milyon manat ayrılısın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində

də göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən körpünün tikintisi və avtomobil yolunun bərpası işlərinin başa çatdırılması üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini nəzərdə tutsun.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2019-cu il

Qəbələ şəhərində əhalinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının uğurlu icrası nəticəsində Qəbələ rayonunda bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilmiş, sənaye məhsulunun həcmi 40,2 dəfə, əsas kapitala yönəldilmiş vəsait 92,1 dəfə, o cümlədən tikinti-quraşdırma işləri 99,2 dəfə artmış, mühüm infrastruktur layihələri yerinə yetirilmiş, Beynəlxalq Hava Limanı, Müalicə Diaqnostika Mərkəzi, Olimpiya İdman Kompleksi, Heydər Əliyev Konqres Mərkəzi, Mədəniyyət Mərkəzi, "ASAN xidmət" mərkəzi inşa edilmiş, müasir turizm və mədəniyyət obyektləri istifadəyə verilmiş, 45 ümumtəhsil müəssisəsində təmir-tikinti işləri aparılmışdır. Bundan başqa, şəhərin su təchizatı sistemi, 110/35/10 kV-luq 2X40 MVA gücündə "Qəbələ" yarımstansiyası yenidən qurulmuş, Qəbələ Dekorativ Qızılgüllər İstixanası, xalçaçılıq və digər iri istehsal və emal müəssisələri yaradılmış, 16 mindən çox yeni iş yeri açılmış, yol-nəqliyyat infrastrukturunu yaxşılaşdırılmış, genişmiqyaslı abadlıq-quruculuq işləri görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Qəbələ şəhərində istismar müddəti başa çatmış 3 ikimərtəbəli binanın sakinlərinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə **qərara alıram**:

1. Qəbələ şəhərində istismar müddəti başa çatmış çoxmənzillik binaların sakinlərinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə 48 mənzilli yaşayış binasının tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinə 3,0 (üç) milyon manat ayrılısın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2019-cu il

AMEA-nın prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyev Rusiya Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti ilə görüşüb

AMEA-nın prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyev Rusiya Elmlər Akademiyasının (REA) vitse-prezidenti, akademik Taliya Xabriyeva ilə görüşüb.

AMEA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, akademik Ramiz Mehdiyev iki ölkə arasında möhkəm dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin mövcud olduğunu və bu əlaqələrin prezidentlər - Vladimir Putinlə İlham Əliyevin arasında mövcud olan yüksək etimad və şəxsi dostluğa əsaslandığını söyləyib. Qeyd edib ki, iki ölkənin elmi strukturları arasında da 2005-ci və 2019-cu illərdə imzalanmış əməkdaşlıq haqqında sənədlərə əsaslanan geniş tərəfdaşlıq münasibətləri yarandı və uğurlu inkişaf edir.

Akademik cari ilin mayında iki qurum arasında imzalanmış elmi-texniki əməkdaşlıq haqqında sənədin əhəmiyyətindən danışdı. Bildirib ki, sözügedən sənəddə elm və texnologiyaların prioritet istiqamətləri üzrə birgə elmi layihələrin işlənməsi, həyata keçirilməsi, təcrübə və informasiya mübadiləsi, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması, elmi tədqiqatların koordinasiyası, birgə elmi tədbirlərin keçirilməsi kimi məsələlər öz əksini tapıb və hazırda bu işlər uğurla yerinə yetirilir.

AMEA-nın rəhbəri həmçinin akademiyaya ilə Rusiyanın müxtəlif elm və təhsil müəssisələrinin arasında imzalanmış digər sənədlərin həyata keçirilməsindən və mühüm nəticələrindən söz açıb. Akademik son döndürdüyü əzrinde müxtəlif elmi istiqamətləri, əsasən də təbiət və texniki elmləri əhatə edən 50-yə yaxın sənədin icrasından danışdı. Əməkdaşlıq çərçivəsində Xəzər mineral ehtiyatları, biomüxtəlifliyi və ekoloji problemləri, molekulyar biologiya, tibb və farmakologiya, fiziologiya, neft kimyası, informasiya texnologiyaları, nanotexnologiyalar, kosmik tədqiqatlar, ədəbiyyatşünaslıq, tarix, arxeologiya və etnoqrafiya kimi elm sahələrinin prioritet istiqamət olduğunu qeyd edib.

Akademik Ramiz Mehdiyev AMEA alimlərinin REA-nın Geologiya və Yer Fizikası İnstitutuna, Rusiya Dövlət Neft və Qaz Universitetində fəaliyyət göstərən həmkarları ilə sıx əlaqələrinin səmərəli nəti-

cələr verdiyini vurğulayıb. Ölkə alimlərinin Dubnada yerləşən Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutundakı fəaliyyətlərindən danışan akademik bildirib ki, hər il AMEA-nın alim və gənc mütəxəssisləri həmin müəssisədə qışamüddətli və uzunmüddətli tədqiqat aparırlar.

Azərbaycan və Rusiya Federasiyası, o cümlədən Tataristan Respublikası arasında mövcud olan qədim dostluq və tərəfdaşlıq ənənələrindən danışan alim həmin ənənələrin bundan sonra da möhkəmlənəcəyinə əminliyini ifadə edib. Görüşə görə AMEA rəhbərinə təşəkkürünü bildiren Rusiya Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Taliya Xabriyeva akademik Ramiz Mehdiyevi AMEA-nın prezidenti vəzifəsinə seçilməsi münasibətilə təbrik edib və alimə REA-nın prezidenti, akademik Aleksandr Sergeyevın təbrik məktubunu təqdim edib. Rusiyalı alim iki ölkə arasında elmi əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf edəcəyinə və akademiyaya rəhbərliyinə yüksək təcrübəyə malik dövlət xadimi və görkəmli alimin gələcəyini bu inkişafa xüsusi stimül verəcəyinə əminliyini bildirib.

"Xəzər dialoqu" layihəsindən söz açan Taliya Xabriyeva bu layihənin təkcə iqtisadiyyat, ekologiya, energetika və etnik miqrasiyalar sahələrində deyil, həmçinin ədəbiyyat, sənətsənəslər, etnoqrafiya, fəlsəfə, arxeologiya və digər humanitar istiqamətlərdə də birgə tədqiqatların təşkilinə təsir edəcəyini bildirib.

Akademik Taliya Xabriyeva Rusiya Elmlər Akademiyasının rəhbərliyi adından akademik Ramiz Mehdiyevi Moskvaya dəvət edib. Təklif minnətdarlıq hissi ilə qəbul olunub.

Görüşdə AMEA-nın vitse-prezidentləri, akademiklər - İsa Həbibbəyli və İbrahim Quliyev, Q.V.Plexanov adına Rusiya İqtisad Universitetinin Hüquqi Tədqiqatlar və Regional İnteqrasiya İnstitutunun direktoru, professor Rəşad Qurbanov, AMEA Rəyət Heyəti aparatının Beynəlxalq əlaqələr idarəsinin müdiri, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru Esmira Əlirzayeva, Mətbuat və informasiya idarəsinin rəisi Zülfiqar Fərzəliyev də iştirak ediblər.

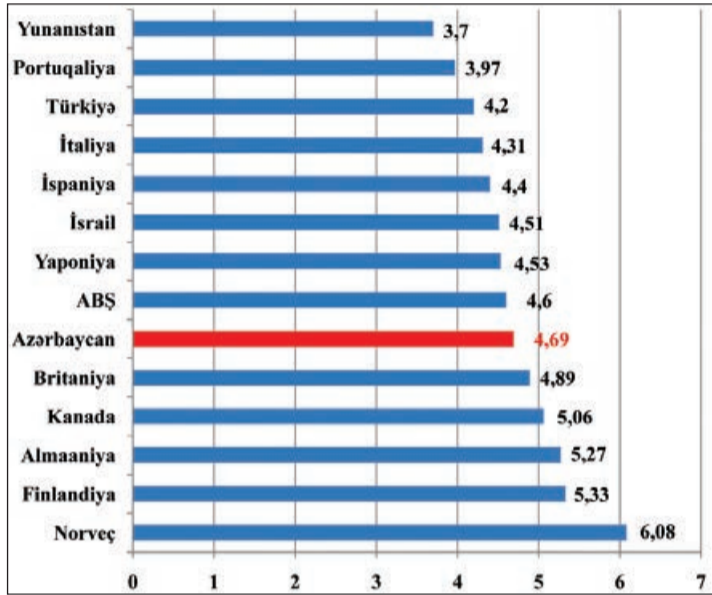
Azərbaycanın növbəti beynəlxalq uğuru

Ölkəmizin İƏİT-in İnkişafa Dəstək Komitəsinə tamhüquqlu üzv qəbulu inklüziv cəmiyyətin formalaşması sahəsində mühüm addımdır

Əvvəli 1-ci səh.

Elə həmin il Davos İqtisadi Forumunda dünya ölkələrində davamlı inklüziv inkişafı bağlı durum təhlil olunub. Bütövlükdə qeyd etmək lazımdır ki, bu təhlil əsasında hazırlanan hesabatda görə, Azərbaycan Respublikası inklüziv cəmiyyətin formalaşdırılması və bu prosesin davamlılığının təmin olunması sahəsində əhəmiyyətli dərəcədə uğur qazanıb.

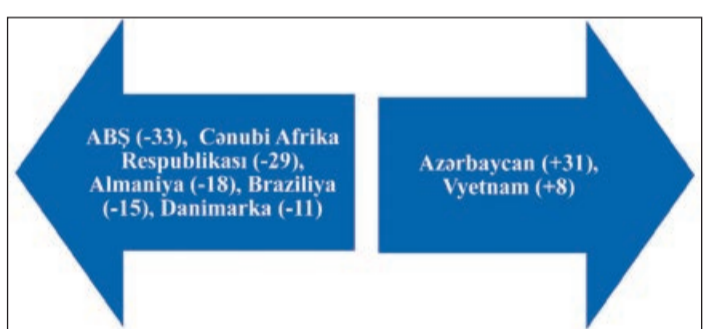
Beynəlxalq statistikaya uyğun olaraq, ölkədə inklüziv inkişaf və bu prosesin davamlılığı səviyyəsi 12 iqtisadi, sosial, ekoloji və demografik göstərici əsasında müəyyən edilir. Bunların arasında ölkə iqtisadiyyatının innovativliyi, məşğulluq, əhalinin gəlirləri, əhali arasında gəlirlərin bölgüsü xarakteri, xarici borcun həcmi, əhalinin demografik strukturu, qlobal iqlim dəyişikliklərinə təsirlər və s. qeyd etmək olar. Bu göstəricilər əsasında ölkələrin inklüziv inkişaf indeksləri hesablanır. Davos İqtisadi Forumunun 2018-ci il üçün təhlillərinə görə, Azərbaycan Respublikasının inklüziv inkişaf indeksi 4,69 təşkil edib. Həmin göstərici ilə ölkəmiz bir çox dövlətləri, o cümlədən yüksək iqtisadi inkişaf səviyyəsinə malik ölkələri geridə qoyub (şəkil 1). Inklüziv inkişaf göstəriciləri Azərbaycanı aşağıda olan ölkələr arasında ABŞ, Yaponiya, İsrail, İtaliya, İspaniya, Türkiyə, Portuqaliya, Yunanistan və s. var.

Şəkil 1. İƏİT-ə üzv ölkələrin inklüziv inkişaf indeksləri. Mənbə: Dünya Ölkələrinin Inklüziv İnkişaf İndeksleri, Davos, 2018.

Qeyd etmək lazımdır ki, yuxarıda sadalanan ölkələr - İƏİT üzvlərinin hamısının iqtisadi imkanları Azərbaycan Respublikasından üstündür. Nisbətən məhdud maliyyə imkanları şəraitində Azərbaycanın inklüziv inkişaf indeksinin iqtisadi baxımdan daha inkişaf etmiş ölkələrdəkindən yüksək olması ölkənin iqtisadi potensialının hərtərəfli inkişafı və əhalinin rifah halının yüksəldilməsi üçün daha səmərəli istifadəsinin beynəlxalq təsdiqidir. Bu həm də ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ölkənin sürətli inkişafı və əhalinin rifahının yüksəldilməsi naminə insan və təbii potensialdan səmərəli istifadəyə imkan verən yeni dövlət idarəçiliyi texnologiyaları işləyib hazırlanması və tətbiqinin nəticəsidir.

Azərbaycan Respublikasının inklüziv inkişafı və bu prosesin davamlılığının təmini naminə sosial proqramların reallaşdırılması sahəsində dünya lideri olması 2018-ci ildə Davos İqtisadi Forumunun təsisçisi və əvəzsiz prezidenti professor Kalus Şvabın hazırladığı hesabatda da əksini tapıb. Öz hesabatında professor K. Şvab dünyanın 140 ölkəsinin iqtisadi imkanları ilə sosial siyasətləri arasındakı əlaqəni təhlil etməyə çalışıb. Bu məqsədlə iqtisadi indikator kimi ölkənin rəqabətçilik səviyyəsi, sosial indikator kimi isə əhali arasında gəlirlərin bölgüsündə ədalətliyi gözlənilməsi səviyyəsini xarakterizə edən Cini indeksindən istifadə olunub. Hesabatda 7 ölkənin - ABŞ, Almaniya, Danimarka, Braziliya, Cənubi Afrika, o cümlədən Azərbaycan və Vyetnamın göstəriciləri xüsusi seçilib və nəzərdən keçirilib (şəkil 2).

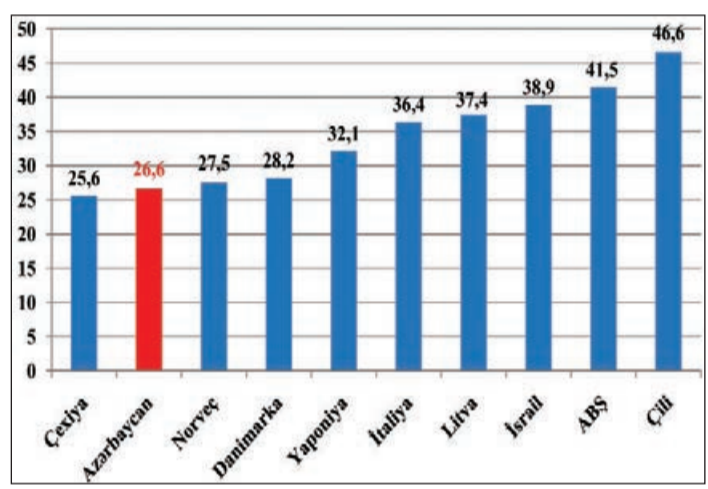

Şəkil 2. İqtisadi imkanları müxtəlif olan ölkələrdə sosial siyasətin səmərəliliyinin müqayisəli təhlili. Mənbə: K. Schwab: The Global Competitiveness Report, 2018.

Şəkil 2-dən göründüyü kimi, 5 ölkənin sosial sahədə uğurları onların iqtisadi imkanlarına uyğun deyil. Dünya İqtisadi Forumunun bilgilərinə görə, bu ölkələr mövcud iqtisadi imkanlardan sosial proqramların reallaşdırılması üçün yetərlincə faydalanmayıblar. Yalnız 2 ölkə - Azərbaycan və Vyetnamın sosial göstəriciləri mövcud iqtisadi imkanlarını qabaqlayıb. Bu arada Azərbaycanın müsbət balansını +31, Vyetnam +8-dir. Bu onu göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, Azərbaycan Respublikası sosial dövlətdir.

Xüsusi vurğulamaq yerinə düşər ki, inklüziv inkişaf sahəsində Azərbaycan Respublikasının yüksək göstəriciləri əldə etməsi və sosial siyasətin reallaşdırılması baxımından dünya liderinə çevrilməsində ölkənin Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın da müstəsna xidmətləri var. Mehriban xanım Əliyevanın insan potensialının inkişafı, inkişaf proseslərinin inklüzivliyinin təmini sahəsində təşəbbüsləri, onun rəhbərliyi altında gerçəkləşdirilən iqtisadi, sosial, humanitar və mədəni layihələr nəinki 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasının sosial indikatorlarının yüksək qalmasına, həmçinin gələcək sosial tərəqqiyə imkan yaradıb (şəkil 3).

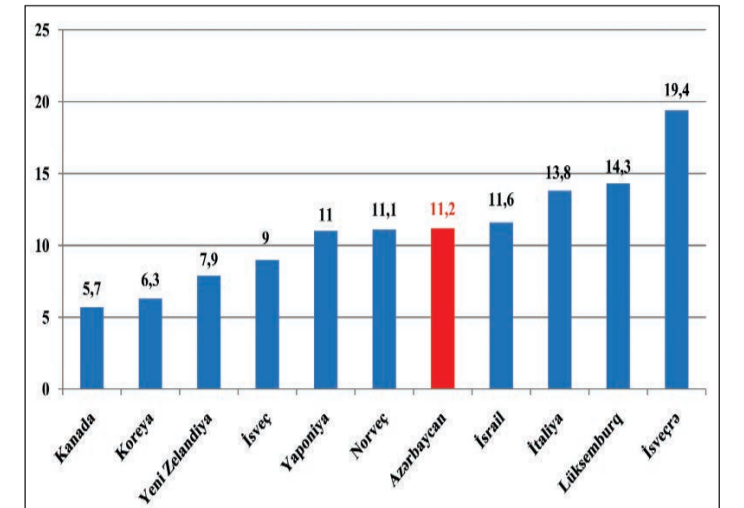
Şəkil 3. İƏİT və onun komitələrinə daxil olan ölkələrdə sosial siyasətin səmərəliliyi (Cini indeksi). Mənbə: K. Schwab: The Global Competitiveness Report, 2019.

Şəkil 3-də İƏİT üzvü və onun komitəsinin iştirakçısı olan müxtəlif ölkələrdə əhali arasında gəlirlərin bölgüsü xarakterindən xəber verən Cini indeksi ilə bağlı bilgilər yer alıb. Bəlli olduğu kimi, Cini indeksinin ədədi ifadəsi nə qədər kiçikdirsə, bu və ya digər dövlətin sosial siyasəti bir o qədər ədalətlidir. Şəkil 3-də yer alan bilgilər 2019-cu ilə aidir və Davos İqtisadi Forumunun Hesabatında əksini tapıb. Göründüyü kimi, Azərbaycan Respublikasında reallaşdırılan sosial siyasət ən yüksək beynəlxalq standartlara cavab verir. Bu fakt ölkənin İƏİT komitəsinin iştirakçılığı sırasına qəbulunu şərtləndirən faktor kimi dəyərləndirilə bilər.

Prezident İlham Əliyevin işlədiyi və reallaşdırdığı innovativ texnologiyalar Azərbaycan Respublikasının enerji sərfə səmərəliliyi kimi innovativ göstərici əsasında lider dövlətə çevrilməsinə də şərtləndirib. Yüksək enerji sərfə səmərəliliyi davamlı inkişafın vacib indikatorudur. Enerji sərfəsinin səmərəliliyinin müəyyən edən bir neçə üsul var. Bunların arasında beynəlxalq qurumlar tərəfindən ən çox istifadə olunan bir vahid enerjinin istifadəsi ilə istehsal edilən mal və xidmətlərin dəyərini ölçməkdir. Bu zaman enerji vahidi kimi onun bir kiloqram neftdəki miqdarı (1 barel neftdə təqribən 136 kiloqram neft olur) götürülür. Enerji müxtəlif mənbələrdən alınır. Lakin enerji səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi zamanı ekvivalent kimi onun bir kiloqram neftdə olan miqdarından istifadə edilir. Bu ondan irəli gəlir ki, müəyyən zaman kəsiyində neftin qiyməti bütün dünyada eynidir. Ona görə də sözügedən ekvivalentin tətbiqi nəticəsində müxtəlif ölkələrdə sərfiyyət - məhsul nisbətinin beynəlxalq təhlilini aparmaq mümkün olur. Bir enerji vahidinin istifadəsi nəticəsində istehsal olunmuş ÜDM-in dəyəri, alıcılıq qabiliyyəti pariteti nəzərə alınmaqla, ABŞ dolları ilə müəyyən edilir. Qeyd edilən təhlilin nəticələri şəkil 4-də əksini tapıb.

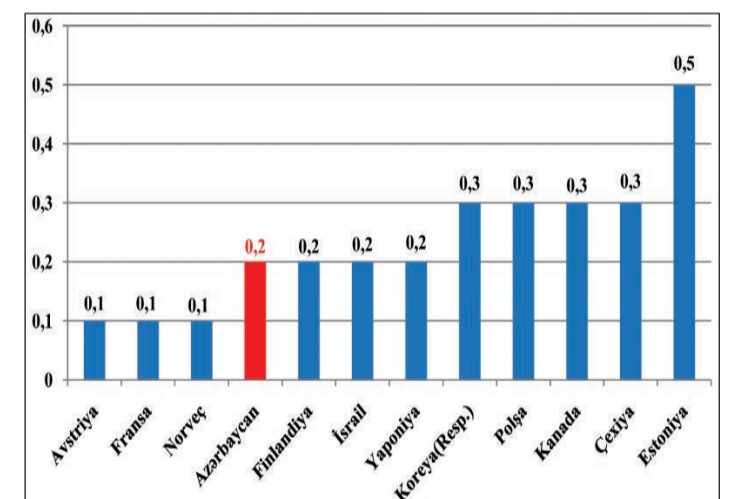
Burada verilən bilgilər müxtəlif ölkələr, o cümlədən İƏİT üzvü və onun komitəsinin iştirakçısı olan dövlətlərdə ÜDM istehsalı üçün enerji sərfə səmərəliliyinin fərqli olmasından xə-

bər verir. Dünya Bankının 2019-cu il üçün məlumatlarına görə, Azərbaycan Respublikası bir vahid enerji sərfə hesabına hazırda, alıcılıq qabiliyyəti pariteti (AQP) nəzərə alınmaqla, 11,2 ABŞ dolları dəyərində məhsul və xidmət istehsal edir. Analoji və ya buna yaxın səmərəlilik Norveç, Yaponiya və İsrail kimi ölkələrdə qeydə alınıb. Az sərfiyyətlə yüksək iqtisadi məhsuldarlığı Azərbaycan Respublikasında davamlı inklüziv inkişaf və bu prosesin idarə edilməsinin müasir texnologiyalar sayəsində həyata keçirilməsinin nəticəsidir. Azərbaycanda həmin göstəricinin yeni idarəetmə və istehsal texnologiyaları tətbiq edən Yaponiya və Norveç kimi ölkələrlə eyni səviyyədə olması da bunun bir növ təsdiqidir.

Şəkil 4. İƏİT-ə daxil olan müxtəlif ölkələrdə enerji sərfə səmərəliliyi: bir vahid enerjinin (1 kq neftdəki enerjinin ekvivalenti) istifadəsi hesabına istehsal edilən ÜDM-in dəyəri (AQP nəzərə alınmaqla ABŞ dolları). Mənbə: Dünya Bankı, 2019.

Qeyd etmək lazımdır ki, ÜDM istehsalı üçün enerji sərfə səmərəliliyinin səviyyəsi çox vacib iqtisadi və ekoloji göstərici olan və qlobal iqlim dəyişikliklərinə yol açan istixana qazlarının atmosfərə atılmasına təsir edir. İƏİT üzvü və onun komitəsinin iştirakçısı olan bezi ölkələrin qlobal iqlim dəyişiklikləri prosesinə təsiri barədə məlumatlar şəkil 5-də əksini tapıb.

Şəkil 5. İƏİT ölkələrinin global iqlim dəyişikliklərinə təsiri: AQP nəzərə alınmaqla 1 ABŞ dolları həcmində ÜDM istehsalı zamanı atmosfərə atılan istixana qazları (kq). Mənbə: Dünya Bankı, 2019.

Şəkil 5-də verilən məlumatlar sübut edir ki, İƏİT və onun komitəsinə daxil olan ölkələr global iqlim dəyişiklikləri prosesinə fərqli təsir potensialına malikdirlər. Elə ölkələr mövcuddur ki, onlar 1 ABŞ dolları dəyərində ÜDM istehsalı zamanı atmosfərə 100 qram istixana qazı atır. Bəzi ölkələrdə isə, məsələn, Estoniyada eyni prosesin gerçəkləşməsi zamanı atmosfərə 500 qram istixana qazı atılır. Orta hesabla isə İƏİT ölkələri 1 ABŞ dolları dəyərində xidmət və məhsulların istehsalı zamanı atmosfərə 200 qram istixana qazı atır. Beynəlxalq qurumların bilgilərinə görə, Azərbaycan Respublikasında da bu rəqəm analojiyədir. Göstərilən fakt, həmçinin ölkənin müasir inkişaf etmiş dövlət kimi yüksək reytinginə dəlalət edir. Və məhz sadalanan faktorlar Azərbaycan Respublikasının İƏİT-in nüfuzlu komitəsinin iştirakçısına çevrilməsinə şərtləndirib.

Urxa ƏLƏKBƏROV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru, akademik

Azərbaycan BMT ilə ticari-iqtisadi sahədə əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edib

Azərbaycan və BMT arasında ticari-iqtisadi sahədə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir Mikayıl Cəbbarov BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransının (UNCTAD) baş katibi Mukhisa Kituyi ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan və BMT arasında ticari-iqtisadi və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri, gələcək perspektivlər müzakirə edilib, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran bəzi məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

İqtisadiyyat Nazirliyində görüş

Azərbaycan və İsrail arasında iqtisadi əlaqələrin perspektivlərinə dair müzakirələr aparılıb.

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir Mikayıl Cəbbarov İsrailin Aliyah və İnteqrasiya (Absorbsiya) naziri Yoav Qalant və onun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan və İsrail arasında müxtəlif sahələrdə strateji əməkdaşlıq məsələləri, həmçinin iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin mövcud vəziyyəti və gələcək perspektivləri müzakirə edilib.

Görüş zamanı həmçinin regional tərəfdaşlıq və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Brüsseldə Azərbaycan və ABŞ Müdafiə nazirlərinin görüşü olub

NATO-nun Əfqanıstanda həyata keçirdiyi "Qətiyyətli Dəstək" missiyasına töhfə verən dövlətlərin müdafiə nazirləri səviyyəsində Brüssel şəhərində keçirilmiş toplantı çərçivəsində ABŞ tərəfinin təşəbbüsü ilə ABŞ Müdafiə naziri Mark Esper ilə Azərbaycanın Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov arasında görüş keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tərəflər Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli və NATO çərçivəsində hərbi əlaqələrin inkişaf perspektivlərini, o cümlədən hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil və hərbi tibb sahələrində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsini, eləcə də regional və qlobal təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə ediblər.

Görüşdə həmçinin sülhməramlılarımızın NATO-nun Əfqanıstanda həyata keçirdiyi "Qətiyyətli dəstək" qeyri-döyüş missiyasında iştirakı barədə etrafi fikri mübadiləsi aparılıb.

Bakıda MDB Müdafiə Nazirləri Şurasının növbəti iclası keçiriləcək

Oktyabrın 30-da Bakıda Müstəqil Dövlətlər Birliyinə üzv ölkələrin Müdafiə Nazirləri Şurasının növbəti iclası keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə Azərbaycan Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov, Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri, ordu generalı Sergey Şoyqu, Belarus Respublikasının Müdafiə naziri, general-leytenant Andrey Ravkov, Qazaxıstan Respublikasının Müdafiə naziri, general-mayor Nurlan Yermekbayev, Özbəkistan Respublikasının Müdafiə naziri, general-mayor Bahodir Kurbanov, Tacikistan Respublikasının Müdafiə naziri, general-polkovnik Mirzo Şerali və Qırğızıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, general-mayor Raimberdi Duyşenbiyev iştirak edəcəklər.

İclasda hərbi əməkdaşlığın həzrəti və qarşıda duran məsələlər müzakirə olunacaq.

Atəşkəs 21 dəfə pozulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikasının Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdə də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Baharında xəzəna çevrilən ömür

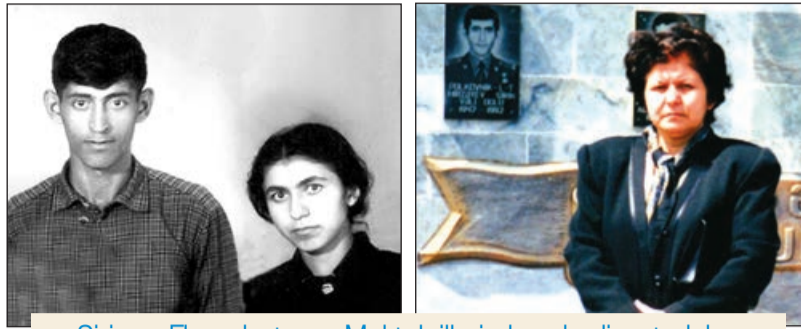
Zəriflərin dünyası

Bilirdim, yaman çətin, yaman ağır olacaqdı bu müsahibə. Asan deyildi, zamanla üzəri qaysaq bağlayan yaralar qanayacaq, ağırılı günlər ürayında baş qaldıracaqdı... Acılı-şirinli xatirələr, illərdir cidd-cəhdlə unutmğa çalışdığı o əzablı anlar yenə də həsrətə ordan-burdan boylanacaq və bir daha yaşanmaları hiss edəcək, itkilərə yanacaq, ağrılara qovrulacaq, heyyəflənəcək, bəzi məqamlara "dur", bəzi anlara "kaş ki" deyəcəkdilər...

Elə telefonla danışanda bütün bunlar əyan olmuşdu bizə "həyat yoldaşınız Şirin Mirzəyevə birgə çəkdiydiniz fotoları da götürsünüz" deyəndə arada yaranan o daş sükdandan, o soyuq səssizlikdən...

Nəhayət, aramla, kəşik-kəşik dillənmişdi: "Eh, o qədər ağırılı günlər yaşadığı ki, heç bilmirəm o fotolar necə oldu..."

Vəfalı, əzmkar, dağ vüqarlı qadın...

Şirin və Flora dastanı... Məktəb illərindən əbədiyyətədək...

İllərin ortalarında vətənə döndükdən sonra ovaxtı Zaqafqaziya şeyxülislamı bu boy-buxunlu, bilikli və dərrakəli cavanı Şuşa şəhərinin axunduna təyin etmişdi. O da qısa müddətdə Qarabağ camaatının hörmətini qazanmışdı. Babam Mirzə Mehəmməd də savadı, biliyi ilə seçilənlərdən olub. 7 dil bilirmiş və elə savadlı olduğuna görə də ona mirzə deyirmişlər. O, Gorus qəzasının "naçalnik"i işləmiş, Müsavat fəallıqlarından olmuşdu. Lakin ermənilərlə arasında yaranan nifaqa görə daha Şuşada qalmağın təhlükəli olduğunu görərək Ağdamda gəlib və orada Müsavatın özünü yaranan rəhbərlərdən olub. Ağdamda bir faytonçunun evində kirayənin yaşayırmışlar.

1937-ci ildə sovet hökumətinin kəskin repressiyasına təş gələnlərdən biri də babam Mirzə Mehəmməd və onun iki kürəkəni, xalalarının həyat yoldaşları Surxay və Musa olub. Onlar həbsə alınaraq Sibirə sürgün edilmiş və bir daha geri dönmürdülər. İndiyə qədər də sonrakı tələblərdən heç bir xəbərin yoxdur.

Vətən elə ayaq basdığı torpaqdan başlayır, axı vətəni necə unudasan?! Bu, xüsusilə yaşlı adamlar üçün çətinidir. Nə zaman bir yere yığısaq, söhbət elə hey fırlanıb o illərin üzərinə, Kərkicahana, Xankəndiyə gəlir...

Nənəm Yasəmən danışırdı ki, o zaman Şuşada say-seçmə kişiləri tutub aparırdılar və onların da ailəsindən üç kişini birdən tutub sürgün etmişdilər. Amma o illər barədə nəhəndə, xalalarının da çox az danışdırlar, babam haqqında isə ümumiyyətlə danışmaqda çalışırdılar. Anam isə o zaman kiçik olduğu üçün hadisələri az-maz xatırlayırdı.

Biz yalnız müstəqillik qazanıldıqdan sonra nəslimizin tarixi barədə öyrənməyə başladığımız. Çox ağır illər yaşamışdılar, müharibənin ağır sınaqlarından çıxmışdılar, üstəgəl də rejimin qorxusundan qohumları onlardan uzaqlaşmışdı. Yalnız 1953-cü ildə babamgildə bəraət verildikdən sonra qohumlar gəlib-gediblər. Bütün bu məsələlər, ulu babam, babam, xalam Səriyyə haqqında İlyas Əfəndiyev "Gəriyyə baxma, qoca" əsərində yazıb. Məşhur yazıçımızın nənəsi ilə ananın nənəsi baxı olub.

İndi peyk vasitəsilə Cidır düzünə, ulu babamın, xalamın məzar yerinə baxıram, amma artıq orada heç nə yoxdur, tar-mar edililib, yerlə yek-sən olub...

İçimizdə bir tələş, nigarançılıq var, heç nəyi ürəklə edə bilmirik...

Atam Qasım əslən Şuşanın Malibeyli kəndindən olsa da, Xankəndiyə yaşayırmış. O, müharibədən qayıdıandan sonra Ağdamda gəlib-gələndə anamı orada görmüşdü və onlar ailə qoşmuşdular. Atam Daxili İşlər Nazirliyində yüngüldən mühafizə idarəsində vəs müavini işləyirdi. Anam isə texnikum bitirmişdi, ibtidai sinif müəllimi idi. O, Xankəndinin Kərkicahan kəndində dərslər deyirdi. Şuşa məktəbi zamanı həmin kəndə köçüb kirayədə yaşayırdı. Tətildə isə Xankəndiyə, öz evimizə qayıdırdı. Sonradan tikilən evlərin sayəsində Kərkicahan böyümüşdü və Xankəndiyə birləşərək onun bir məhəlləsinə çevrilmişdi. Kərkicahan iki, yuxarı və aşağı hissədən ibarət idi. Əhalisinin əksəriyyəti azərbaycanlı idi. Məsələn, 1988-ci il hadisələrinə qədər azərbaycanlıların sayı 2000-ə yaxın idi. Kənddə 8 illik məktəb fəaliyyət göstərirdi və oranı bitirənlər Xankəndiyə gəlib Nizami adına 4 nömrəli məktəbdə oxuyurdular. Mən də Kərkicahanda 5-ci sinif kimi oxudum. Kəndin camaatı çox mehriban idi. Atama, anama o qədər hörmət edirdilər ki...

İlyas Əfəndiyev yazırdı ki, uşaq olduğu vaxtlarda yayı keçirmək üçün Şuşaya gədermişlər: "O zaman Hacı Axund Molla Şükürün bu malikanəsində arvadı - mənim anamın xalası Bəyaz xanım, oğlu Mirzə Mehəmməd, onun arvadı Yasəmən xanım və iki qızı yaşayırdılar. Mirzə Mehəmməd Müsavat hökuməti vaxtında Şuşa qəzasının reisi imiş. Sovet vaxtında isə atasının yadigarı olan bu böyük bağı becərməklə məşğul idi.

Mülkləri, var-yoxlarını hökumət alandan sonra Mirzənin tutulmasına görə qızların ərlerini də tutdular. Yasəmən xanım qızlarını, nəvələrini götürüb getdi Ağdamdakı qohumlarının yanına..."

Anamın babası Hacı Axund Molla Şükür 1820-ci ildə Şuşadan təxminən 40 kilometr məsafədə yerləşən İndiki Laçın rayonunun Ağaxan kəndində doğulmuşdu. Mollaxanada oxuduqdan sonra 10 il Bağdad və Necef şəhərlərində islam dinini yənəsi, dünyəvi elmlərin də dəriniylərini öyrənmişdi. 1850-ci

Qoymazdılar anam gedib bulaqdan su götürsün, ya da atam odun yarsın, özləri edirdilər bunu, çalışırdılar bizə hörmət, qayğı göstərsinlər...

Şagirdləri də anamı çox istəyirdi, İndiyə qədər də onun adı çəkiləndə çox hörmətlə yad edilirdi. Anam Tahirə Mehərrəmovaya "Qabaqcıl maarif xadimi" döş nişanı ilə təltif olunmuşdu. Elə belə də Kərkicahanda anama, müəllimə olan bu hörmət idi ki,

müəllim, Zemfira müəllimə, sinif rəhbəri Cəmil müəllim hər biri unudulmaz insanlar idi. Bir insan kimi həyatda yetişməyimizdə əvvəlcə valideynlərimizin, sonra isə ədəbiyyatçı müəllimimiz Vahid Əliyevin xidməti böyük idi. Vahid müəllim tələbkar olmaqla yanaşı, bəzi həyata da hazırlayırdı.

Orta məktəbdə riyaziyyata çox marağım var idi, o qədər həvəsi idim ki, saatlarla oturub məsələ, məsələ həll edirdim. Elə buna görə də imtahan verib Pedaqoji Universitetin riyaziyyat müəllimiyinə qəbul olundum. Universitetdə də yaxşı oxuyurdum. Qismət elə getirdi ki, elə öz oxuduğum məktəbdə müəllim işlədim. Şagirdlər hər zaman mənə zəhmli biri kimi tanıyırdılar və çəkinirdilər. Çünki oxumayan uşağa heç zaman güzəşt etmirdim. Rübülükdə "2" qiymət verirdim, direktor, valideynlər nə qədər desələr də, düzəltmədim.

Amma belə bir qayda da var idi ki, "2" vermənsə, dərindən sonra qalıb onlarla əlavə məşğul olmalı idim. Mən də dərindən sonra qalıb zəifləyirdim, buna razı idim. Çünki istəyirdim uşaqlar mütləq nə isə öyrənsinlər, heç olmasa "3" ə bilsinlər. Müəllimlik fəaliyyətimə görə o zaman təltiflər də almışdım.

Tələ mənim qarşımda çox yollar açılıb. Vaxtilə təhsil aldığı orta məktəbdə müəllim işləmişəm. Sonra tədris hissə müdiri seçilmişəm. 23 yaşında vilayət sovetinin deputatı olmuşam, şəhər partiya komitəsində təlimatçı işləmişəm. Bir də tələ elə qismət edib ki, 63 yaşında millət vəkili seçilmişəm...

Şirin Mirzəyevli günlər

Birinci kursda oxuyurdum, bir gün qaldığı yataqxanaya onu görməyə gələn sinif, parta yoldaşı Şirin Mirzəyevə görüş çox sevinmişdi. Hal-əhval tutmuşdular, məktəb illərindən danışmışdılar. Xankəndiyə evlərinə məktəbə gədən yolun üzərindəki həyətə böyük bir it var idi və məktəbə gədən uşaqları görəndə əz qalırdı zəncirin qırıb onlara hücum etsin. O da itdən çox qorxurdu. Qış olanda səhər tezdən qaranlıq olduğu üçün Şirin Mirzəyevə onun qorxmaması üçün gəlib dururdu küçünün başında və onlar birlikdə gə-

irdilər məktəbə... Eh, uşaqlığın əziz xatirələri...

Şirin Mirzəyev sənədlərini İncəsənət Universitetinə versə də, müsbətdən keçməmişdi, əsgərlikdə idi. Hərdən sinif yoldaşı Floranı yoxluqmağa gəlirdi. Amma birca dəfə də ürayında ona olan üvi hissini dilə gətirmirdi...

Leningradda ali hərbi məktəbdə oxuyanda isə bir neçə dəfə telefonla Floryla danışmaq istəmişdi. Amma Flora gətməmişdi, yataqxanada yanında qalan rəfiqələrinin təkidlərinə baxmayaraq... Elə bil ürayında ona ürkəsinə qatılmaq istəmişdi, bilirdi ki, Şirin Mirzəyevə ona ürkəsinə qatılmaq istəmişdi...

Bəlkə də hərbiçilərlə əlaqə qurmağın çətinliyi idi onu tərəddüddə saxlayan.

Bir müddət də keçir və nəhayət, 1976-cı ildə Xankəndiyə Şirin Mirzəyevini həyətində qurulan torpaq mağarından yaxşı təzə zəmanın sədələri asımanı bürüyür...

Vətən, ed-oba, ailə sevgisi...

Şirin seçilmiş idi. Ondaqı insanı keyfiyyətlər çox üstün idi. Mədəni, savadlı biriydi. Nə zaman baxsan, əlində kitab olurdu, gününün çoxunu kitabxanada keçirdi. Aramızda hər zaman böyük hörmət olub, bir-birimizi baxışımızdan anlamışdıq. Heç zaman axı söz gəlməzdi dilimizə. Qapıdan içəri güle-gülə girirdi, hay-küyü, şən olardı. Məniyyəti qoruyan insan idi, maddi çətinliyimiz olsa da, heç zaman malına haram qatmazdı. İncəsənətə bağlı adam idi, teatr, kinonun çox sevirdi və mütləq 2 bilet alırdı, gedib birlikdə baxırdı. Nizami, Füzulidən, Mirzə Ələkbər Sabirdən şeirlər deyirdi.

Qohumcanlı idi, amma dünyada ən çox vətəni sevirdi. Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

2010-cu ildə deputat seçildim. Əhalisi öz ata-baba yurdlarından di-

məy. Deyirdi ki, mən hərbi formadayam, həm də ermənicə təmiz bilərəm, buna görə də onlar tanıya bilmir mən kiməm. Hətta ən çətin vaxtda azərbaycanlıların evlərini yandırdı. Hərdən sinif yoldaşı Floranı yoxluqmağa gəlirdi. Amma birca dəfə də ürayında ona olan üvi hissini dilə gətirmirdi...

Leningradda ali hərbi məktəbdə oxuyanda isə bir neçə dəfə telefonla Floryla danışmaq istəmişdi. Amma Flora gətməmişdi, yataqxanada yanında qalan rəfiqələrinin təkidlərinə baxmayaraq... Elə bil ürayında ona ürkəsinə qatılmaq istəmişdi, bilirdi ki, Şirin Mirzəyevə ona ürkəsinə qatılmaq istəmişdi...

Bəlkə də hərbiçilərlə əlaqə qurmağın çətinliyi idi onu tərəddüddə saxlayan.

Bir müddət də keçir və nəhayət, 1976-cı ildə Xankəndiyə Şirin Mirzəyevini həyətində qurulan torpaq mağarından yaxşı təzə zəmanın sədələri asımanı bürüyür...

Vətən, ed-oba, ailə sevgisi...

Şirin seçilmiş idi. Ondaqı insanı keyfiyyətlər çox üstün idi. Mədəni, savadlı biriydi. Nə zaman baxsan, əlində kitab olurdu, gününün çoxunu kitabxanada keçirdi. Aramızda hər zaman böyük hörmət olub, bir-birimizi baxışımızdan anlamışdıq. Heç zaman axı söz gəlməzdi dilimizə. Qapıdan içəri güle-gülə girirdi, hay-küyü, şən olardı. Məniyyəti qoruyan insan idi, maddi çətinliyimiz olsa da, heç zaman malına haram qatmazdı. İncəsənətə bağlı adam idi, teatr, kinonun çox sevirdi və mütləq 2 bilet alırdı, gedib birlikdə baxırdı. Nizami, Füzulidən, Mirzə Ələkbər Sabirdən şeirlər deyirdi.

Qohumcanlı idi, amma dünyada ən çox vətəni sevirdi. Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

2010-cu ildə deputat seçildim. Əhalisi öz ata-baba yurdlarından di-

İtkilər, ağrılar, həyat mübarizəsi...

O son gün isə heç zaman xatirədən silinmir. 1992-ci il iyunun 18-i idi. Səhər tezdən Şirin Mirzəyevini qarşıda oğlu zəng vuraraq axı xəbəri çatdırırdı, deyir ki, Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

2010-cu ildə deputat seçildim. Əhalisi öz ata-baba yurdlarından di-

İtkilər, ağrılar, həyat mübarizəsi...

O son gün isə heç zaman xatirədən silinmir. 1992-ci il iyunun 18-i idi. Səhər tezdən Şirin Mirzəyevini qarşıda oğlu zəng vuraraq axı xəbəri çatdırırdı, deyir ki, Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

2010-cu ildə deputat seçildim. Əhalisi öz ata-baba yurdlarından di-

İtkilər, ağrılar, həyat mübarizəsi...

O son gün isə heç zaman xatirədən silinmir. 1992-ci il iyunun 18-i idi. Səhər tezdən Şirin Mirzəyevini qarşıda oğlu zəng vuraraq axı xəbəri çatdırırdı, deyir ki, Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

2010-cu ildə deputat seçildim. Əhalisi öz ata-baba yurdlarından di-

İtkilər, ağrılar, həyat mübarizəsi...

O son gün isə heç zaman xatirədən silinmir. 1992-ci il iyunun 18-i idi. Səhər tezdən Şirin Mirzəyevini qarşıda oğlu zəng vuraraq axı xəbəri çatdırırdı, deyir ki, Şirin Mirzəyevli minaya düşüblər. Əslində, bir neçə gün idi ki, ürayi səksəkədə idi. Hələ ayın 13-də televiziya Moskvadan verilən xəbərlərdə eşitmişdi ki, onların batalyonu Ağdam cəbhəsində mühasirəyə düşüb...

O zaman qarşımda zəng vurdu ki, eşitmişəm Şirinqil mühasirəyə düşüb, get yəni. Həmin gün Şirin gedib ön cəbhəni yoxlayıb Bakıya gəlmişdi...

Sonradan öyrəndim ki, bizimkilər üç istiqamətdə hücum keçməli imişlər. Ortdan Şirinqil hücum keçib 5 kəndi alıblar, amma sağ və sol cənahlara hücum keçməyib...

Şirin ölümü ilə bağlı çox məqamlar qarışıq qalıb... Bu həyatda bir arzum da var, o dövrdə olan xəyanətin əsl üzünü bilmək...

Çox çətin illər idi. Həm mənim, həm Şirinim qohumları köçkün düşdülər, gəldilər Bakıya. Onları yerləşdirmək, işlə təmin etmək lazım idi. Bunların hamısını ağırlığı mənim çiyinə düşdü. Ovladlarını tək böyütdüm. O əzab-əziyyət, torpaq itkisi, elə bil hər şey üst-üstə gəlmişdi. Amma birtəhər öhdəsindən gəlməyə çalışdım. Düzüdü, itkiləri, yaşanan ağır-acını unutmğa, silmək olmur, amma zamanla öyrənsən...

Hələ 1988-ci ildən ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi faciələrin kökünü öyrənməyə başladım. Bəlkə buna qədər riyaziyyatçı olduğum üçün tariximizə gizli səhifələrdən xəbərini yox idi. Əvvəlcə Şirinin gətirdiyi Vəliqonun 4-5 ədəd kitabını rus dilində oxudum. Qalan kitabları tanışlara payladım. 26 Bakı komissarı haqqında haqqqatlar üzə çıxdı. 70 il bizi soykötürmədən ayıran, torpaqlarımızı hisse-hissə Ermənistanla birləşdirən, 1937-ci il repressiyası, 1948-1953-cü illərdə Ermənistanın zorla köçürülən azərbaycanlıların faciələri və nəhayət, azərbaycanlıların son nəfərinədək Ermənistanın qovulması sovet sistemine olan nifrətimizi dağıtmışdı.

dərgin düşən bir şəhərin deputatı olmaq həm çətin, həm də məsuliyyətli işdir. Məcburi köçkünlərə işləyəndə onların üzgədikləri belələr, yaşadıkları çətinliklər haqqında söz açanda içimdəki bütün hisslər qəzəbə çevrilir. Hiss edirsən ki, artıq səbir tükənib. Bu illər ərzində vaxtsız dünyalarını dəyişənlər çox oldu. Bəlkə də onlar öz yurd-yuvalarında yaşasaydılar, Xankəndinin təmiz havasından udub, Xan qızı bələğinin suyunun içsəydilər, ömürləri daha uzun olardı.

Hər bir köçkünün həyatı acı hekayədir

Bütün qohumlarımız Xankəndidən, Şuşadan, Laçından, Ağdamdan qovulublar

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

İslahatların nəticələri 9 ayın statistikasında

Qeyri-neft-qaz sektorunda 15,6, əhalinin gəlirlərində 6,7 faiz artım var

Əvvəli 1-ci səh.

Məhsul və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,9 faizini təşkil etmiş, əhalinin hər nəfərinə 5910,1 manat əlavə dəyər düşmüşdür.

Doqquz ay ərzində ölkədə 34,7 milyard manatlıq sənaye məhsulları istehsal edilmişdir ki, bu da 2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən 1,7 faiz çoxdur. Ümumilikdə bu dövrdə sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 15,6 faiz artmışdır. Sənaye məhsullarının 69,9 faizi mədənçixarma, 25,2 faizi emal, 4,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmişdir. Mədənçixarma sektorunda üzrə neft hasilatı 2,8 faiz azalmış, emtəalığ qaz hasilatında 29,3 faiz artım qeydə alınmışdır.

Emal sektorunda ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 99, hazır metal məmulatlarının istehsalı 78,1, bütün məmulatların istehsalı 78,5, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 77,2, içki istehsalı 40,4, toxuculuq sənayesi məhsulları istehsalı 39,2, mebel istehsalı 29,5, maşın və avadanlıqların quraşdırılması, təmir işləri 28,2, rezin və plastik kütlə məmulatları istehsalı 26,1, kağız və karton istehsalı 25, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 20,6, qida məhsulları istehsalı 15,1, ecazəgünlü məhsulları istehsalı 12,8, poliqrafiya məhsulları istehsalı 11,8, geyim istehsalı 10,6, tikinti material-

ları istehsalı 4,2, maşın və avadanlıqların istehsalı 1,8 faiz artmışdır. Artım, həmçinin elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, eləcə də su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında qeydə alınmışdır - müvafiq olaraq 2,5 və 7,4 faiz. Eyni zamanda bu sektor üzrə bir sıra sahələrdə, o cümlədən neft məhsullarının, elektrik avadanlıqlarının, digər nəqliyyat vasitələrinin, metallurjiya sənayesi məhsullarının, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların, avtomobil, qoşqu və yarım-qoşquqların istehsalında azalma müşahidə olunmuşdur.

Hesabata əsasən, ötən 9 ay ərzində əsas kapitala 10 milyard 146,2 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş ümumi vəsaitin 65,4 faizi məhsul istehsalı və 25 faizi xidmət obyektlərinin, 9,6 faizi yaşayış evlərinin tikintisinə sərf edilmişdir. 71,5 faizi daxili sərmayələr olan bu vəsaitlərin 66,7 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərində xərclənmişdir.

Bütün bu vəsaitlər hesabına ötən dövr ərzində ölkə üzrə bir sıra müxtəlif təyinatlı müəssisə və obyektlər, o cümlədən Bakıda Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Əmlak Xidmətləri Məkanı, Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, Pirallahı Sənaye Parkında spris istehsalı zavodu, həmin rayonda icra hakimiyyətinin inzibati binası, rayon Gənclər Mərkəzi, ilk DOST mərkəzinin inzibati binası, 140 yerlik məktəbəqədər tədris müəssisəsi, 200 çarpayılıq xəstəxana, Nəqliyyat Agentliyinin "Koroğlu" Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzi, Sumqayıtda "SOCAR karbamid" və Polietilen zavodları, Beyləqanda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzarlı, Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Bəhramtəpə-Beyləqan avtomobil yolları, Qobustan rayonunda "Azərbaycan" ASC-nin filialı, Qobustan-Poladlı avtomobil yolu, Əmlak Xidmətləri Məkanı, eləcə də Naxçıvan MR-də 1530 şagirdlik 3 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 3 ambulatoriya-poliklinika, Goranboy, Qobustan və Şəmkir rayonlarında 440 çarpayılıq 3 xəstəxana, Şəkiddə 624, İsmayılqada 400, Lerik, Cəlilabad və Quba rayonlarının hər birində 180 şagirdlik 3 ümumtəhsil məktəb binası və s. istifadəyə verilmişdir.

Ümumiyyətlə, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə üzrə qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafına 6 milyard 346,8 milyon manat vəsait xərclənmiş və həmin vəsaitin 1 milyard 213,2 milyon manatından (ümumi sərmayənin 12 faizindən) qeyri-neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə olunmuşdur. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu dövrdə əsas kapitala 2 milyard 890,3 milyon manat xarici kapital da yönəldilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi yanvar-avqust ayları üzrə ölkədə müddə ilə işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı barədə də məlumat açıqlamışdır. Bildirilir ki, Azərbaycanda bu dövr ortaq aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,9 faiz artaraq 589,3 manata çatmışdır. Əhalinin ümumi

kəzi, Sumqayıtda "SOCAR karbamid" və Polietilen zavodları, Beyləqanda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzarlı, Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Bəhramtəpə-Beyləqan avtomobil yolları, Qobustan rayonunda "Azərbaycan" ASC-nin filialı, Qobustan-Poladlı avtomobil yolu, Əmlak Xidmətləri Məkanı, eləcə də Naxçıvan MR-də 1530 şagirdlik 3 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 3 ambulatoriya-poliklinika, Goranboy, Qobustan və Şəmkir rayonlarında 440 çarpayılıq 3 xəstəxana, Şəkiddə 624, İsmayılqada 400, Lerik, Cəlilabad və Quba rayonlarının hər birində 180 şagirdlik 3 ümumtəhsil məktəb binası və s. istifadəyə verilmişdir.

Ümumiyyətlə, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə üzrə qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafına 6 milyard 346,8 milyon manat vəsait xərclənmiş və həmin vəsaitin 1 milyard 213,2 milyon manatından (ümumi sərmayənin 12 faizindən) qeyri-neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə olunmuşdur. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu dövrdə əsas kapitala 2 milyard 890,3 milyon manat xarici kapital da yönəldilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi yanvar-avqust ayları üzrə ölkədə müddə ilə işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı barədə də məlumat açıqlamışdır. Bildirilir ki, Azərbaycanda bu dövr ortaq aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,9 faiz artaraq 589,3 manata çatmışdır. Əhalinin ümumi

gəlirlərinə gəldikdə, həmin məbləğ ilin 9 ayında 42,2 milyard manat olmuşdur ki, bu da nominal ifadədə ötən ilin eyni dövründəkindən 6,7 faiz çoxdur.

DSK-nın digər bir məlumatı ölkə üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsi haqqındadır. Hesabata əsasən, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsindən əhalinə satılmış məhsulların dəyəri əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini müqayisəli qiymətlərlə 3 faiz üstələyərək 27,5 milyard manatdan çox olmuşdur. Eyni zamanda bu dövrdə əhalinə 6,5 milyard manatlıqdan çox ödənişli xidmətlər göstərilmişdir.

Qiymətlərə gəldikdə, DSK-nın açıqladığı rəqəmlərə əsasən, ilin əvvəlindən ötən 9 ay ərzində istehlak məhsullarının və ödənişli xidmətlərin qiymətləri 2018-ci ilin eyni dövrünə nisbətən ümumilikdə 2,6, o cümlədən ərzaq, içki və bütün məmulatları üzrə 3,5, qeyri-ərzaq malları üzrə 1,3, ödənişli xidmətlər üzrə 2,4 faiz bahalaşmışdır.

Azərbaycanın bu dövrdə xarici ticarət əlaqələrində də müsbət nəticələr qeydə alınmışdır. Hesabata əsasən, ilin əvvəlindən ötən 8 ay ərzində gömrük orqanlarında qeydiyyata aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla cari ilin yanvar-iyul aylarında ölkənin xarici ticarət dövriyyəsinin dəyəri 22 milyard 340,7 milyon dollara çatmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 58 faizini ixrac, 42 faizini idxal məhsulları təşkil etmişdir ki, bu da 3 milyard 576,9 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu deməkdir.

Xarici ticarətdə digər mühüm fakt ixracda qeyri-neft məhsullarının xüsusi çəkisinin artmasıdır. Hesabata görə, ilin əvvəlindən ötən 8 ay ərzində Azərbaycandan 1 milyard 277,4 milyon dollarlıq qeyri-neft məhsulları ixrac olunmuşdur. Bu isə ötən ilin analoji dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 16,8, real ifadədə 12,2 faiz çoxdur.

Bir neçə fakt da nəqliyyat, informasiya və rabitə bərədə: hesabata bildirilir ki, yanvar-sentyabr aylarında ölkənin informasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən ümumilikdə 1 milyard 580,3 milyon manatlıq müxtəlif xidmətlər göstərilmiş və həmin xidmətlərin 72,6 faizindən əhali istifadə etmişdir. 2018-ci ilin eyni dövrünə nisbətən bu xidmətlərin həcmi dəyər ifadəsində 16,4 faiz artmış, əldə edilmiş gəlirlərin 83,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür. Nəqliyyat sektorunda da göstəricilər müsbətdir. Belə ki, 9 ay ərzində ölkə üzrə 172,5 milyon ton yük 1 milyard 484,4 milyon sərnişin daşınmışdır. Yük dövriyyəsi üzrə artım 1,6, sərnişin daşınması üzrə 2,1 faiz olmuşdur.

"Azərbaycan"

Əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi gündəmdə qalır

Əvvəli 1-ci səh.

Prezident İlham Əliyev oktyabrın 15-də keçirilən müşavirədə ölkənin iqtisadi inkişafı ilə yanaşı, sosial sahədə əldə edilən nailiyyətləri yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyəti səviyyəsinə görə Azərbaycan bu gün MDB məkanında birinci yerdədir. Orta aylıq pensiyanın həcminə görə isə üçüncü yerdədir. Əlbəttə ki, bu, bizi qane edə bilməz. Ancaq mən müqayisə üçün bunu bildirməliyəm. Hər şey müqayisədə ölçülür. Gələcəkdə də minimum əməkhaqqının, minimum pensiyanın artırılması üçün bizi iradə var və imkanlar buna uyğun olmalıdır. Buna nail olmaq üçün bütün maliyyə və iqtisadi sahədə tam şəffaflıq təmin edilməlidir".

Dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyasət sayəsində mühüm nailiyyətlər əldə olunub. Qəbul edilən iki əsas sosial paketin icrası buna misaldır. Belə ki, həm minimum əməkhaqqı, pensiyalar artırılır, həm də özünüməşğulluq proqramı geniş vüsət alır. Cari ildə 10 mindən çox ölkə vətəndaşı bu proqrama əhatə olunacaqdır. Unvanlı sosial yardım alanların sayı artır, hər ailə ortaq hesabla 200 manatdan çox belə imkandan faydalanır.

Əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün başlıca şərt məşğulluğun təmin edilməsidir. Dövlət bu sahəyə xüsusi önəm verərək yüksək məbləğdə maliyyə vəsaiti ayırır. İşsizlikdən Sığortası Fondunun gəlirləri çərçivəsində növbəti ildə 128,2 milyon manatlıq büdcə formalaşdırılıb. Burada artım nəzərdə tutulduğundan 30 faizdən çoxdur. Həmin məbləğin 111 milyon 900 min manatı işsizlikdən sığorta haqlarının yığılmasına yönəldiləcək. Eyni zamanda cari ildən gözlənilən 16 milyon manatlıq qalıq vəsait növbəti ildə xüsusi özünüməşğulluq proqramının maliyyələşdirilməsinə yönəldiləcək.

Dövlət başçısının tapşırığına əsasən, işsizlikdən Sığortası Fondu hesabına maliyyələşdirilən özünüməşğulluq layihəsi çərçivəsində 63 milyon manat vəsait bu sahəyə xərclənəcək. Gələnlərdə 100 min nəfərin işə düzəlməsi planlaşdırılmışdır. Gələnlərdə bu rəqəmin 130 minə çatdırılması nəzərdə tutulub. Bununla yanaşı, haqqı ödənilən ictimai işlər proqramının davam etdirilməsi də gündəlikdədir.

Əhalinin məşğulluğunun təmin olunması üçün beynəlxalq təşkilatlarla da sıx əməkdaşlıq edilir. Dünya Bankı ilə məşğulluqla bağlı layihələrin maliyyələşdirilməsi barədə danışıqlar aparılır. Gələnlərdə bu bank vasitəsilə 1000-2000 ailənin məşğulluğunun təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Hədəf isə qarşdakı illərdə 5 min ailənin məşğulluğunun təmin edilməsidir.

Dövlət başçısının tapşırığına əsasən, işsizlikdən Sığortası Fondu hesabına maliyyələşdirilən özünüməşğulluq layihəsi çərçivəsində 63 milyon manat vəsait bu sahəyə xərclənəcək. Gələnlərdə 100 min nəfərin işə düzəlməsi planlaşdırılmışdır. Gələnlərdə bu rəqəmin 130 minə çatdırılması nəzərdə tutulub. Bununla yanaşı, haqqı ödənilən ictimai işlər proqramının davam etdirilməsi də gündəlikdədir.

Əhalinin məşğulluğunun təmin olunması üçün beynəlxalq təşkilatlarla da sıx əməkdaşlıq edilir. Dünya Bankı ilə məşğulluqla bağlı layihələrin maliyyələşdirilməsi barədə danışıqlar aparılır. Gələnlərdə bu bank vasitəsilə 1000-2000 ailənin məşğulluğunun təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Hədəf isə qarşdakı illərdə 5 min ailənin məşğulluğunun təmin edilməsidir.

ARDNF-nin aktivləri 10,4 faiz artıb

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun (ARDNF) yaydığı məlumata görə, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ARDNF-nin büdcə gəlirləri 14 milyard 715,2 milyon, büdcə xərcləri isə 7 milyard 680,4 milyon manat olmuşdur.

Bu dövrdə fondun neft və qaz sənayesinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirləri 12 milyard 074,9 milyon, o cümlədən mənfəət neftinin və qazın satışından 11 milyard 290,4 milyon, bonus ödənişləri 766,4 milyon, akrhesabı ödənişləri 4,7 milyon, tranzit gəlirləri 13,4 milyon manat təşkil etmişdir.

Hesabat dövrü ərzində fondun vəsaitinin idarə olunmasından əldə edilən gəlirlər 2 milyard 640,3 milyon manata bərabər olmuşdur.

9 ayda ARDNF-nin 2019-cu il büdcəsinin icrası çərçivəsində 7 milyard 536 milyon manat vəsait dövlət büdcəsinə transfer edilmişdir. Qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin məskunlaşdırılması və sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinə 126,4 milyon manat vəsait ayrılmışdır. 9 ayda ARDNF-nin idarə edilməsi ilə bağlı xərcləri isə 18 milyon manat olmuşdur.

Məlumatda, həmçinin bildirilir ki, valyuta məzənnələrinin dəyişməsinə yaranan fərq

ilə bağlı ARDNF-nin büdcədənəkar xərci 219,8 milyon manat təşkil etmişdir.

2019-cu ilin 30 sentyabr tarixinə fondun aktivləri 2019-cu ilin əvvəlinə (38 milyard 515,2 milyon ABŞ dolları) nisbətən 10,4 faiz artaraq 42 milyard 524,4 milyon dollara bərabər olmuşdur. Artım ARDNF-nin büdcə gəlirləri, o cümlədən vəsaitlərin idarə edilməsindən əldə edilən gəlirlər hesabına olmuşdur. Müvafiq dövr ərzində ən yüksək gəlirlik səhmi alt portfelində müşahidə olunan maqla investisiya portfelinin hər bir tərkib aktiv növü üzrə müsbət gəlirlik qeydə alınmışdır. Belə ki, səhmi alt portfel üzrə ötən ilki mənfə gəlirliyə baxmayaraq (-6,6%) 2019-cu ilin 9 ayı ərzində müvafiq göstərici 15,2% təşkil etmişdir.

Faiz dəhlizinin parametrləri dəyişdirilmişdir

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti uçot dərəcəsinin 25 baza punktu azaldılaraq 8%-dən 7,75%-ə endirilmiş haqda qərar qəbul etmişdir. Faiz dəhlizinin yuxarı və aşağı həddləri uçot dərəcəsinə $\pm 1,75\%$ -lik diapazonda müəyyən edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti uçot dərəcəsinin 25 baza punktu azaldılaraq 8%-dən 7,75%-ə endirilmiş haqda qərar qəbul etmişdir. Faiz dəhlizinin yuxarı və aşağı həddləri uçot dərəcəsinə $\pm 1,75\%$ -lik diapazonda müəyyən edilmişdir.

Bu ilin 9 ayında Azərbaycanın ən çox məhsul ixrac etdiyi İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələr arasında ilk üçlükdə Türkiyə, Əfqanıstan və Misir qərarlaşıb.

Türkiyəyə ixracın dəyəri 2 milyard 204 milyon 517 min, Əfqanıstana 64 milyon

Faktiki inflyasiya gözlənilən trayektoriya üzrə dəyişir. Ümumi illik inflyasiya və onun əsas qruplar üzrə komponentləri hədəf diapazonu daxilində formalaşır. Dəqiqləşdirilmiş proqnozlar göstərir ki, 2019-cu ilin sonuna inflyasiya hədəf diapazonunun (4 $\pm$ 2 faiz) mərkəzinə yaxın səviyyədə formalaşacaqdır.

Cari ilin sonunadək inflyasiya riskləri balanslaşmış kimi qiymətləndirilir və qismətdəli horizonlarda məcmu daxili tələbin genişlənməsi, orta və uzunmüddətli perspektiv üzrə isə başlıca olaraq xarici amillərlə bağlıdır. Faiz dəhlizinə dair növbəti qərarlar inflyasiya üzrə elan edilmiş hədəf parametrlərinə nail olmağa yönəldilməklə daxili risklərin inflyasiyaya təsirindən və xarici sektorda gedən proseslərdən asılı olaraq qəbul ediləcəkdir.

Azərbaycanın İƏT ölkələri ilə ticarət əlaqələri genişlənir

Bu ilin 9 ayında Azərbaycanın ən çox məhsul ixrac etdiyi İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələr arasında ilk üçlükdə Türkiyə, Əfqanıstan və Misir qərarlaşıb.

Türkiyəyə ixracın dəyəri 2 milyard 204 milyon 517 min, Əfqanıstana 64 milyon

717 min, Misirə isə 40 milyon 768 min dollar olub. Dövlət Gömrük Komitəsinin açıqladığı məlumata görə, hər 3 ölkəyə məhsul ixracı artıb. Belə ki, ötən ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən Türkiyəyə ixracın dəyəri 947 milyon 522 min, Əfqanıstana 7,5 milyon, Misirə 40,5 milyon dollar çoxalmışdır.

Bakıda keçiriləcək sərgidə İtalyan şirkətləri də iştirak edəcək

Dekabrın 3-dən 6-dək Bakıda keçiriləcək BAKUTEL sərgisində İtalyanın İKT sahəsində ixtisaslaşmış bir neçə şirkəti də iştirak edəcək.

Azərbaycan-İtalyan Ticarət Palatası ITAZERCOM və İtalyanın Azərbaycandakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə dövlət olunan şirkətlər İtalyanın İKT, Aerospace və Cyber Security Innovation sahələri üzrə yeniliklərini ölkəmizdə tanıdacaqlar.

Bu il 25-ci dəfə keçiriləcək sərginin məqsədi həmişə olduğu kimi beynəlxalq əməkdaşlığı genişləndirmək və gücləndirmək, xarici istehlakçılar və yerli alıcılar arasında işgüzar əlaqələri inkişaf etdirmək, qurumlar və İri yerli şirkətlərlə birbaşa münaşibətlər yaratmaqda ölkənin bu sahədəki potensialını nümayiş etdirməkdir.

Artım faizlə yox, dəfələrlə ölçülür

Kürdəmir rayonunda hazırda 12,8 hektarda istixana təsərrüfatı fəaliyyət göstərir ki, onlarda da əsasən pomidor və xiyar yetişdirilir.

Rayon statistika idarəsindən bildirilir ki, cari ilin 9 ayında istixana təsərrüfatlarında 1458 ton məhsul istehsal olunub. Bu, ötən ilin müvafiq dövründəkindən 3,6 dəfə çoxdur.

Kürdəmirde istar sahibkarların, istərsə də ailə-fermer təsərrüfatlarının istixana təsərrüfatlarına marağı heç də az deyil. Bu da yaxşı gəlirlə əlaqədardır. Yetiştirilən məhsulların daha çox hissəsi xarici ölkələrə, əsasən də Rusiya və Ukraynaya göndərilir.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

"SOCAR Turkey" türk xalqının Cümhuriyyət bayramı münasibətilə videoçarx hazırlayıb

"SOCAR Turkey Enerji A.Ş." (STEAŞ) türk xalqının Cümhuriyyət bayramı münasibətilə videoçarx hazırlayıb.

Videoçarxda Azərbaycanın Qurtuluş savaşında Türkiyənin yanında dayandığı, on minlərlə insanın qarşada ölkəyə dəstək nümayiş etdirdiyi, minlərlə Vətən oğlunun

türklərlə birgə şəhid olduğu qeyd edilir, Azərbaycanla Türkiyənin "Bir millət, iki dövlət" olduğu vurğulanır. Qeyd edək ki, oktyabrın 29-u Türkiyə Respublikasının yaranmasının 96-cı ildönümüdür.

Xatırladaq ki, SOCAR 2008-ci ilin mayından etibarən Türkiyədəki fəaliyyətini STEAŞ adı ilə davam etdirir.

Taxtakörpüdə içməli su və elektrik enerjisi ilə təminat yaxşılaşır

Laçınlı məcburi köçkünlərin məskunlaşdıqları Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü ərazisində infrastruktur və kommunal xidmətlərin inkişaf etdirilməsinə diqqət artırılır, əhalinin elektrik enerjisi və içməli su təminatının yaxşılaşdırılması üçün lazımı tədbirlər görülür.

Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin bildirdiyinə görə, cari ildə Taxtakörpü ərazisində müxtəlif gücə malik, zədələnmiş 100/10 kV-luq 30 transformator əsaslı təmir edilərək əhalinin istifadəsinə verilib. Qayğı qəsəbəsində 15, Vağazın, Qarakeçdi, Şeylanlı, Fingə, Qoşas, Ağbulaq, Ərdəşəvi, Qarıqışlaq, Alxaslı, Arduşlu, Nürəddin obalarında ümumilikdə 334 dayağ yenisi ilə əvəz edilib. Alxaslı, Nürəddin, Fingə, Arduşlu, Qarıqışlaq, Mais obalarındakı zədələnmiş transformatorların əvəzinə yeniləri quraşdırılıb. Ərazidə 10 kV-luq elektrik hava xəttində 30 ədəd istismara yararsız dayağ dəmir-beton dayaqla, istismara yararsız naqillər yenisi ilə əvəzlənib. Əhalinin normal elektrik

enerjisi ilə təmin olunması üçün ərazidəki 110/10 kV-luq Taxtakörpü yarımstansiyasında cari təmir işləri aparılıb, 35/10 kV-luq Mil-Massivi yarımstansiyasında isə 35 kV-luq yağ açarları əsaslı təmir olunub.

Əhalinin içməli suya olan tələbatını ödəmək üçün Taxtakörpü ərazisindəki 552 və 21 ailəlik köçkün qəsəbələrində korroziyaya uğramış metal su borularının 8 poqonmetr hissəsi, paylayıcı çəndə korroziyaya uğramış metal boru, Ərdəşəvi obası yaxınlığında Qaradolaq su qəbul edilməsi korroziyaya uğramış metal boruların ya-

rarsız hissələri dəyişdirilib, magistral xətdə cari təmir işləri aparılıb. Qarıqışlaq obası ilə Qılışlı obasını birləşdirən plastik su borusunun 100 metrlik, Hacılar-Sadınlar-Alxaslı-Ərdəşəvi-Mayıs-Qılışlı obalarına çəkilmiş su xəttinin 500 metr hissələrinə yeni polietilen boru çəkilib. Qaradolaq və Mişni nasos stansiyasında 22 kV-luq nasoslar təmir olunub, Mais, Sadınlar və Ərdəşəvi obalarında suqəbul edici borunun, Qayıq qəsəbəsində 1993-cü ildə çəkilmiş içməli su xəttinin yararsız olan 85 metrlik hissəsi yeni boru ilə əvəzlənib.

Xəbərlər hazırlanarkən AZƏRTAC-ın informasiyalarından istifadə edilmişdir

EMİN Gəncədə minlərlə pərəstişkarı qarşısında konsert proqramı ilə çıxış edib

Oktyabrın 27-də Azərbaycanın Xalq artisti, tanınmış müğənni-bostekar EMİN Gəncədəki Heydər Əliyev Park Kompleksində konsert proqramı ilə çıxış edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konsertdə EMİN tamaşaçılar qarşısında məşhur hitlərini səsləndirib. Bunların sırasında "AMOR", "Nejnaya", "Sinyaya vechnost", "Azərbaycanım" və digər sevilen mahnıları olub.

Konsert Gəncə sakinlərinin böyük coşusu və alqışları ilə qarşılanıb.

Gəncədə ilk dəfə çıxış etdiyini deyən EMİN konsertdəki gözəl atmosfərə görə pərəstişkarlarına minnətdarlığını bildirib.

Qeyd edək ki, EMİN peşəkar musiqi karyerasına 2006-cı ildə başlayıb. Həmin ildə onun "STILL" adlı birinci studiya albomu çıxıb. Rusiyada bu diskin 70 000, MDB üzvü olan digər ölkələrdə isə 30 000 sətir satılıb. Debut albomunun uğurundan sonrakı üç il ərzində EMİN daha üç ingilisdilli disk buraxıb: "Incredible" (2007-ci il), "Obsession" (2008-ci il) və "Devotion"

(2009-cu il). Onların hər biri Moskvada və Bakıda canlı konsertlərlə müşayiət olunub.

2010-cu ildə EMİN məşhur prodüser Brayan Rolinqlə (Brian Rolling) onun "Metropolis Studios" studiyasında işləmək üçün Londona köçüb. Beynəlxalq aləmdə tanınmış "Wonder" (2010-cu il) və "After the Thunder" (2012-ci il) albomları məhz bu yaradıcılıq ittifaqının nəticəsi olub. "Wonder" Avropanın ən böyük radiostansiyası olan "BBC Radio 2" tərəfindən həftənin ən yaxşı albomu hesab edilib. Bundan sonra EMİN iki sinqlə ("Obvious" və "Any Time You Fall") buraxıb, onlar da həftənin ən yaxşı sinqlə hesab edilib.

2013-cü ildə Moskvadakı "Crocus City Hall"da keçirilmiş "Miss Universe" beynəlxalq müsabiqəsi çərçivəsində EMİN dünyanın 160 ölkəsindən bir milyardlıq televiziya auditoriyası qarşısında çıxış edib.

2013-cü ildə EMİN "Mən hamıdan yaxşı yaşayıram" ("Я лучше всех живу") adlı rusdilli hitini buraxıb və bu mahnıya

görə "Qızıl qrammofon" mükafatına layiq görüldü.

2016-cı ildə musiqiçi ilk dəfə olaraq Rusiyanın 50-dən çox şəhərinə turneyə çıxıb. Həmin ildə Sankt-Peterburqdakı Saray meydanında əfsanəvi musiqi prodüseri, 16 dəfə "Qremmi" mükafatına layiq görülmüş David Foster ilə birlikdə eksklüziv proqram təqdim edib. Meydana 50 000 tamaşaçı toplanmış bu şou PBS telekanalı vasitəsilə ABŞ-ın 100-dən çox şəhərinə və ən böyük ştatlarına yayımlanıb.

2017-ci ildə müğənninin 13-cü albomu, rusdilli "Прости, моя любовь" duet valı çıxıb və alboma Ani Lorak, Polina Qaqarina, Valeri Meladze, Aleksandr Marşal, Vladimir Kuzmin və Stiven Sığal ilə birgə ifa etdiyi mahnılar daxil olub.

Hazırda EMİN Rusiya şəhərlərində və başqa ölkələrdə fəal çıxışlarını davam etdirir. Qriqori Leps və Sergey Kojmikovla birlikdə Bakı şəhərində "JARA" ("ЖАРА") illik beynəlxalq musiqi festivalının təşkilatçısıdır.

M.V.Lomonosov adına MDU-nun Bakı Filialında ənənəvi beynəlxalq "Coğrafi imla" keçirilib

Oktyabrın 27-də M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı Filialında Rus Coğrafiya Cəmiyyətinin "Coğrafi imla" beynəlxalq maarifləndirmə aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, MDU-nun Bakı Filialında üçüncü dəfədir təşkil edilən bu tədbirdə iştirakçılar üçün bütün zəruri şərait yaradılıb, texniki cəhətdən yüksək səviyyədə təchiz edilmiş auditoriyalar ayrılıb. Tədbir məktəblilər, tələbələr, habelə müxtəlif nəsiləndən olan insanlar və ayrı-ayrı ixtisas sahibləri tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb. "Coğrafi imla"ya M.V.Lomonosov adına MDU-nun professorları və dosentləri moderatorluq ediblər. İmlanın iştirakçıları və moderatorları tədbirin yüksək səviyyədə təşkil edildiyini və layihənin reallaşdırılmasının Azərbaycan üçün əhəmiyyətini vurğulayıblar.

İmlanın moderatorlarından biri - M.V.Lomonosov adına MDU-nun Diferensial həndəsə və tətbiqlər kafedrasının dosenti, fizika-riyaziyyat elmləri namizədi Denis İlyutko deyib: "Coğrafi imla" nəinki beynəlxalq miqyasda malik hadisədir, həm də bu sahədəki yenilikləri və maraqlı olanları öyrənməyə, dünyagörüşünü genişləndirməyə imkan yaradan maarifləndirici tədbirdir. "Coğrafi imla" böyük uğur qazanıb. Bunu tədbirə gələnlərin sayının artması da göstərir. Məktəblilər, tələbələr, orta və həftə yaşlı nəsiləndən olan insanlar bu tədbirə böyük həvəslə qoşulurlar. Düşünürəm ki, "Coğrafi imla"ni hər il keçirmək lazımdır".

Digər moderator - M.V.Lomonosov adına MDU-nun Diferensial tənklik kafedrasının professoru, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru Qriqori Çeqkin deyib: "Coğrafi imla"nın keçirildiyi yer - MDU-nun Bakı Filialı çox böyük məkandır. Artıq üçüncü dəfədir burada keçirilən imlada iştirakçılar üçün yüksək şərait yaradılıb. "Coğrafi imla"nın Bakı Filialında reallaşdırılması riyaziyyat, kimya və digər elmlərin dünyəvi səviyyəsində tədris olunduğu bu ali təhsil ocağının imicinə böyük təsir göstərir. "Coğrafi imla" həmçinin ölkələr arasında münasibət-

lərdə, o cümlədən dostluğun daha da möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır".

Qeyd edək ki, "Coğrafi imla"da yaşından, sosial mənsubiyətindən, dinindən və vətəndaşlığından asılı olmayaraq hər kəs iştirak edib. Ən gənc iştirakçı 11, ən yaşlı iştirakçı 75 yaşında idi.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Rus İqtisad Məktəbi kafedrasının professoru Rüfət Qasimov deyib: "75 yaşım var. Burada iştirak etmək mənə stimül verir. Heç kəs deyə bilməz ki, o, hər şeyi bilir. İnsan yaşından asılı olmayaraq ömür boyu öyrənməlidir ki, öz biliyini və təcrübəsini gələcək nəsillərə ötürsün. Böyük sayda məktəblilərin və tələbələrin bu imlada iştirak etməsi çox sevindirici haldır, çünki onlar bizim gələcəyimizdir. İntellektualar çox olduqca Azərbaycan daha da yaxşı inkişaf edəcək".

"Coğrafi imla"nın ən gənc iştirakçısı - Bakı şəhərindəki 18 nömrəli məktəbin V sinif şagirdi Anar Əsgərov deyib: "Altı yaşından coğrafiyaya marağım var. Xəritəyə və ya qlobusa baxanda xəyalən ölkələrə, şəhərlərə sayahət edirəm. Ölkələri, dənizləri, dağları, çayları öyrənmək çox maraqlıdır. Coğrafiya bizim planetimizin, insanlığın həyatının parlaq təsviridir".

Paytaxtımdakı 134 nömrəli məktəbin şagirdi, 15 yaşlı Selin Məmmədova bildirib: "İlk dəfədir "Coğrafi imla"da iştirak edirəm. Bunun mənim üçün böyük mənası var. Coğrafiya məktəbdə sevimli fənnimdir. Coğrafiyanın sayəsində biz planetimiz, onun iqlimi, bitki və heyvanlar aləmi haqqında maraqlı məlumatları öyrənirik. Coğrafiyanı bilmədən bir çox suallara, hətta gündəlik həyatımızda rast gəlinən suallara belə cavab vermək çətindir. Buna görə də "Coğrafi imla"nın keçirilməsini

təhsil həyatımızda mühüm hadisə hesab edirəm".

Qeyd edək ki, "Coğrafi imla"da iştirak etmək könüllü və pulsuzdur.

MDU-nun Bakı Filialında keçirilən tədbirdə imla başlanmadan əvvəl nümayiş etdirilən Rus Coğrafiya Cəmiyyətinin videomaterialları böyük maraqla qarşılanıb. İmla başlanmadan əvvəl hər bir iştirakçıya imla yazmaq üçün blank tapşırıqların mətni yazılmış blank paylanıb. İmlanın hər variantı 40 sualdan ibarət olmaqla çətinlik dərəcəsinə görə fərqlənən iki hissədən ibarətdir. Birinci hissə baza səviyyəsində ("coğrafi likbez") 10 sualdan ibarət olub. Bu hissə coğrafiya haqqında hamiya məlum olan faktlar əsasında tərtib edilib. İkinci hissə (30 sual) iştirakçıdan obrazlı düşünmə, sistemli məntiq və erudisiya tələb edib. İştirakçıların təlimatlandırılması vaxtı da nəzərə alınmaqla imla üçün ümumilikdə 60 (15 dəqiqə təlimatlandırma, 45 dəqiqə imla üçün) dəqiqə ayrılıb.

İmlanın tapşırıqlarının işlənilib hazırlanmasında və yoxlanmasında coğrafiya üzrə və intellektual oyunların yaradılması sahəsində mütəxəssislər iştirak edirlər.

İmlanın nəticələri <http://dictant.rgo.ru> saytında yerləşdiriləcək. Hər bir iştirakçı 11 işarəli təyinatlı nömrəsinə əsasən 2019-cu il noyabrın 29-da öz nəticəsini öyrənməli olacaqdır.

Xatırladaq ki, fəaliyyət göstərən 11-ci ildən MDU-nun Bakı Filialı həmçinin beynəlxalq layihələrin və tədbirlərin yüksək səviyyədə və uğurla həyata keçirildiyi məkandır. Bu illər ərzində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Nərgiz Paşayevanın böyük zəhməti sayəsində universitet bir çox uğurlara

imza ataraq Azərbaycanın ən yaxşı ali məktəblərindən birinə çevrilib. Filialda altı fakültə - tətbiqi riyaziyyat, kimya, filologiya, psixologiya, iqtisadiyyat və fizika fakültələri fəaliyyət göstərir. Universitetin zəngin kitabxanası, tədris prosesinin təmin edilməsi və elmi tədqiqat işləri aparılması üçün zəruri olan, demək olar ki, istənilən dərəcədə mürəkkəb eksperimental araşdırmalar aparmağa imkan verən ən müasir avadanlıqla təchiz olunmuş laboratoriyaları var.

Filialda həm tələbələr, həm də müəllimlər üçün lazım olan bütün şərait yaradılıb. Tədris 2012-ci ildən əsasən Bakı Filialının Xocasəndə yerləşən mükəmməl kampusunda aparılır. Kampusun yataqxanalarında 200-dən çox tələbə və ali təhsil ocağının 80 müəllimi yaşayır. Bakı Filialı həm humanitar, həm də fundamental elmlər sahəsində gənc tədqiqatçıların sayının artmasına xüsusi diqqət yetirir. Artıq dördüncü ildir ki, Moskva Dövlət Universitetinin yəni aspiranturasında Bakı Filialının məzunları üçün yer ayrılır.

Filialın nisbətən qısa müddətdə həm ölkəmizdə, həm də onun hüdudlarından kənarında tədris və elmi-akademik fəaliyyətin bütün sahələrində qazandığı nailiyyətləri çox sadalamaq olar. Rus Coğrafiya Cəmiyyətinin rəhbərliyi məhz filialın bütün uğurlarını və nailiyyətlərini nəzərə alaraq bu imlanın məhz MDU-nun Bakı Filialında keçirilməsi təşəbbüsü ilə filialın rektoru akademik Nərgiz Paşayevaya müraciət edib.

1845-ci ildə yaradılmış Rus Coğrafiya Cəmiyyəti coğrafiya və digər elmi sahələrdə mütəxəssisləri, habelə entuziast səyahətçiləri, ekoloqları, ictimai xadimləri bir araya gətirir.

2015-ci ildə Rusiya Coğrafiya Cəmiyyətinin Qəyyumlar Şurasının sədri, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin təşəbbüsü ilə ilk dəfə Ümumrusiya "Coğrafi imla" tədbiri keçirilib. 2017-ci ildən tədbir beynəlxalq miqyas alıb və bununla əlaqədar tədbirin keçirildiyi regional məkanlar formalaşmış. Həmin il bu tədbirdə 270 min nəfər, 2018-ci ildə 376 min nəfər iştirak edib. Aksiya 97 ölkədə keçirilib.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatəsaslı Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsinin 04 oktyabr 2019-cu il tarixdə Birgə Akademik İncəsənət Proqramının təbii sahəsində müvafiq layihələrin həyata keçirilməsi üçün malların alınması, işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi ilə əlaqədar keçirilmiş təkliflər sorğusunun nəticələrinə əsasən "Sankorp" MMC qalib elan edilmiş və həmin təkliflərlə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərpoçt" MMC tərəfindən 28 oktyabr 2019-cu il tarixdə keçirilmiş "10 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi işlərinin satın alınması", "118 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi işlərinin satın alınması", "123 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi işlərinin satın alınması", "149 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi işlərinin satın alınması", "154 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi işlərinin satın alınması" üçün hər bir LOT üzrə açıq tenderdə tender təklifləri təqdim etmiş iddiaçıların sayı 3 (üç)-dən az olduğundan tender baş tutmamış hesab olunmuş və davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

"Azərsu" ASC daxili vəsaiti hesabına açıq tender metodu tətbiq edilməklə elektron satınalma vasitəsilə 8 nömrəli Regional Sukanal İdarəsinin Tovuz rayonu üzrə inzibati binasının əsaslı təmiri işlərinin satın alınması ilə əlaqədar açıq tender elan edir

İşlərin satın alınması elektron satınalma vasitəsilə keçirilir.

Podratçılar <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına elektron imzaları (asan imza) vasitəsilə daxil ola və tender haqqında ətraflı məlumat əldə edə bilərlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecəkdir: tenderin əsas şərtlər toplusunun texniki və digər tələblərinə uyğun (hər kəsin öz qiymətləndirmə meyarına uyğun).

Podratçılar aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra dövlət satınalmalarının vahid internet Portalından əldə edə bilərlər.

Tenderdə iştirak haqqı 200 manatdır.

Təşkilat: "Azərsu" ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: "Kapital Bank" ASC-nin 1 sayılı Nəsimi filialı
Kod: 200112
VÖEN: 9900003611
M/h: AZ37NABZ 013501000000001944
S.W. İ. F. T. BİK: AİİBAZ2X
H/h: AZ65AİİB 33070019441100216111

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Podratçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət (Tender komissiyasının adına);

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- podratçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- podratçının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;
- podratçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulmuş digər sənədlər.

Podratçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 20 noyabr 2019-cu il saat 16:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə 28 noyabr 2019-cu il saat 18:00-a qədər dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Elektron satınalmalarının açılışı 29 noyabr 2019-cu il saat 16:00-da keçiriləcəkdir.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

"Bakı Metropoliteni" QSC elektrik mühərriklə çalışan avtomobillərin satın alınması üçün açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzalar vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumat əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

LOT-1. "Bakı Metropoliteni" QSC üçün elektrik mühərriklə çalşan avtomobillərin satın alınması

İştirak haqqı - 200 manat
Hesabın adı: BAKI METROPOLITENI QSC
Hesab nömrəsi (IBAN): AZ98AZRT38050019440010268002 AZN
VÖEN: 1402871431
Bankın adı: AZƏR TÜRK BANK ASC (Mərkəz Filialı)
Kod: 501361
VÖEN: 9900006111
Müxbir hesab: AZ02NABZ0135010000000022944
SWIFT BİK: AZRTAZ22
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri Komitəsinin sədri Aqiyev Naxçıvanlı və komitənin üzvləri Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri

TAMİLLA ŞAHBAZOVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznü başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova və komitənin kollektivi Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri

TAMİLLA ŞAHBAZOVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznü başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektiv aparatın böyük məsləhətçisi Samirə Əhmədovaya anası

AİDƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

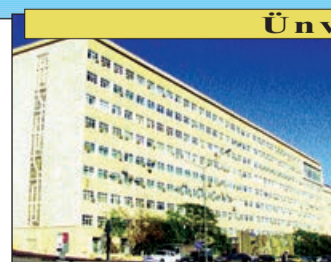
Bakı şəhəri 190 №-li orta məktəbin 1989-cu il məzunları liqar Cəfərova anası

SÜSƏN XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
 AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
 secretary@azerbaijan-news.az
 az.reklam@mail.ru
 azerbaijan-news@mail.ru
 www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
 Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
 538-97-96,
 Məsul katib - 539-43-23,
 Məsul katib müavini - 539-44-91,
 Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
 539-84-41, 539-21-00,
 İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
 Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
 İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
 Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
 Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
 Mühəsiblik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələndirib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8967
Sifariş 3615
Qiyməti 40 qəpik